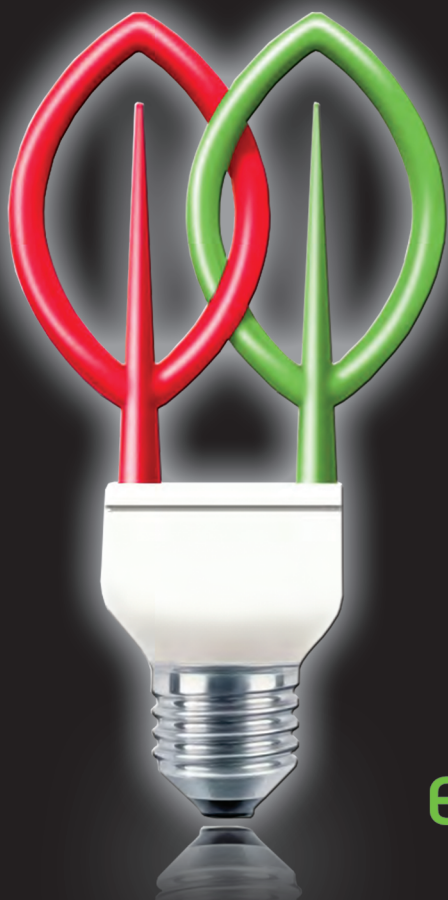

KOMPLEKSOWA STRATEGIA ZRÓWNOWAŻONEGO ZAGOSPODAROWANIA ELEKTROŚMIECI I ZUŻYTYCH BATERII DLA MIASTA LUBLIN

ekoLublin

PL-BY-UA
2007-2013

Program Współpracy Transgranicznej
POLSKA-BIAŁORUŚ-UKRAINA 2007-2013
współfinansowany jest ze środków
UNII EUROPEJSKIEJ

Ta publikacja została wydana przy pomocy finansowej Unii Europejskiej, w ramach projektu „Utworzenie miejskiego systemu zagospodarowania elektrośmieci we Lwowie na podstawie doświadczeń Miasta Lublin” współfinansowanego ze środków Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa w ramach **Programu Współpracy Transgranicznej Polska - Białoruś - Ukraina 2007-2013.**

Wyłącznie odpowiedzialność za zawartość niniejszej publikacji ponosi Gmina Lublin i w żaden sposób nie może być ona postrzegana jako odzwierciedlenie poglądów Unii Europejskiej.

Wydawca:

©Gmina Lublin
Plac Króla Władysława Łokietka 1
20-109 Lublin, www.lublin.eu

Zdjęcia:

Filip Szydel dzięki uprzejmości Polskiej Korporacji Recyklingu

Konsultacja:

Katarzyna Gajewska, Marcin Rycaj, Konrad Kotlarczuk, Wydział Ochrony Środowiska, Urząd Miasta Lublin

Opracowanie, projekt graficzny i druk:

Biuro Projektowo-Doradcze EKOPROFIL

Koordynacja projektu:

Andrzej Siwek, Wydział Projektów Nieinwestycyjnych, Urząd Miasta Lublin

Więcej informacji:

odpady.lublin.eu
projekty.lublin.eu
www.pl-by-ua.eu

Egzemplarz bezpłatny

Spis treści

3-6	1. Wprowadzenie
7-30	2. Diagnoza strategiczna Gminy Lublin dotycząca gospodarowania ZSEiE 2.1. Rola i funkcja gminy w systemie zbierania i przetwarzania ZSEiE - analiza prawodawstwa UE i Polski w zakresie ZSEiE 2.2. Analiza interesariuszy (osób i podmiotów) wytwarzających, zbierających, transportujących i przetwarzających ZSEiE uczestniczących w systemie gospodarowania ZSEiE w Lublinie 2.3. Analiza źródeł danych dotyczących zbierania i przetwarzania ZSEiE
31-38	3. Analiza funkcjonalno-organizacyjna zbierania i przetwarzania ZSEiE w Gminie Lublin z wykorzystaniem metodologii SWOT
39-44	4. Określenie wizji - opis oczekiwanego (pożądanego) stanu Gminy Lublin w zakresie gospodarowania ZSEiE
45-48	5. Plan strategiczny - określenie celów długookresowych (2015-2025) i krótkookresowych (2015-2020) oraz warianty realizacji celów
49-52	6. Promocja (uspółecznienie) strategii - proponowane warianty prowadzenia dialogu społecznego oraz pozyskania akceptacji społecznej
53-68	7. Wdrażanie strategii wraz z planem finansowym i analizą źródeł finansowania 7.1. Wybór najkorzystniejszego wariantu osiągnięcia planowanego celu 7.2. Program działań na lata 2015-2020 7.3. Uczestnicy wdrażanej Strategii - grupy docelowe, zakres i stopień zaangażowania 7.3.1. Samorząd lokalny 7.3.2. Mieszkańcy Lublina 7.3.3. Operatorzy systemu - wytwórcy odpadów ZSEiE, podmioty zbierające, transportujące i przetwarzające 7.3.4. Instytucje nadzorujące i kontrolujące (Straż Miejska, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska i inni)
69-72	8. Monitorowanie (ewaluacja) strategii - proponowane wskaźniki realizacji programu działań
73-76	9. Podsumowanie

ELEKTROŚMIEĆ ODZYSK
UNIESZKODLIWIENIE
RECYKLING
NATURA BATERIE AKUMULATORY
ZUŻYTY SPRZĘT CZYSTOŚĆ
MONITORING
ODZYSK ELEKTROODPADY
EKOLOGIA SELEKTYWNA ZBIÓRKA
ŚRODOWISKO EKOLOGIA
RECYKLING ZAGOSPODAROWANIE
AKUMULATOR RECYKLING
BATERIE CZYSTOŚĆ CZYSTOŚĆ
ELEKTROODPADY
ODPOWIEDZIALNOŚĆ
RECYKLING EKOLOGIA

1.

Wprowadzenie

RECYKLING

ODZYSK ZUŻYTY SPRZĘT

NATURA BATERIE

ŚRODOWISKO

KUMULATORY
CZYSTOŚĆ ODZYSK
ELEKTROŚMIEĆ
UNIESZKODLIWIENIE
RECYKLING
NATURA BATERIE
ZUŻYTY SPRZĘT CZYSTOŚĆ
MONITORING
ODZYSK ELEKTROODPA
EKOLOGIA SELEKTYWNA ZBI
ŚRODOWISKO EKOLO
RECYKLING ZAGOSPODAROWANIE
AKUMULATOR RECYKLING
BATERIE CZYSTOŚĆ CZYSTOŚĆ
ELEKTROODPA
ODPOWIEDZIALNOŚĆ
RECYKLING EKOLOGIA

1. Wprowadzenie.

„Kompleksowa strategia zrównoważonego zagospodarowania elektrośmieci i zużytych baterii dla miasta Lublin” jest dokumentem kierunkowym przedstawiającym drogę do rozwiązania docelowego problemu elektrośmieci i zużytych baterii powstających w gospodarstwach domowych na terenie miasta Lublin.

Konieczność opracowania niniejszej strategii wynika z chęci poprawy funkcjonowania w dużym, nowoczesnym mieście systemu zagospodarowania elektrośmieci i zużytych baterii, który pozwalałby na realizację zapisów dokumentów planistycznych na szczeblach Unii Europejskiej, krajowym i regionalnym.

Strategia wpisuje się w działania Miasta Lublin ukierunkowane na zrównoważony rozwój w oparciu o poszanowanie środowiska naturalnego.

Dokument jest zgodny z zapisami dokumentów strategicznych o zasięgu Krajowym, w tym Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2010–2020 oraz Strategią rozwoju społeczno-gospodarczego Polski Wschodniej do roku 2020 oraz zasięgu regionalnym, w tym Strategią Rozwoju Lublina na lata 2013–2020 i Strategią Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2014 – 2020. Strategia uwzględnia zapisy Planu gospodarki odpadami dla województwa lubelskiego 2017 w zakresie gospodarki odpadami zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (ZSEiE).

Strategia zagospodarowania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (ZSEiE) dla miasta Lublin definiuje rolę i funkcję samorządu terytorialnego oraz przedstawia wszystkich uczestników procesu zagospodarowania elektrośmieci i zużytych baterii.

Dokument ma na celu zainicjowanie procesu synergii pomiędzy wszystkimi uczestnikami procesu wytwarzania i zagospodarowania ZSEiE.

Jednym z elementów strategii jest proces jej uspołecznienia i pozyskania akceptacji społecznej. Dokument stanowi informację dla mieszkańców w zakresie planowanych działań gminy Lublin w zakresie docelowego rozwiązania problemu zagospodarowania ZSEiE.

W dokumencie odniesiono się ogólnie do kosztów realizacji działań zmierzających do docelowego rozwiązania problemu elektroodpadów i zużytych baterii oraz możliwości finansowania tych działań.

Strategia opisuje pożądane dla rozwoju Lublina zasadnicze działania jakie powinny być zrealizowane przez samorząd i pozostałych uczestników procesu wytwarzania i zagospodarowania ZSEiE.

Konsekwentna realizacja założeń Strategii ma na celu zapewnienie Lublinowi spełnienie wymaganych wskaźników w zakresie zagospodarowania ZSEiE oraz kreowanie Lublina jako eko-miasta z aspiracjami lidera w zakresie zagospodarowania elektrośmieci i zużytych baterii.

ELEKTROŚMIEĆ
ODZYSK
UNIESZKODLIWIENIE
RECYKLING
NATURA BATERIE AKUMULATORY
ZUŻYTY SPRZĘT
MONITORING CZYSTOŚĆ
ODZYSK ELEKTROODPADY
EKOLOGIA SELEKTYWNA ZBIÓRKA
ŚRODOWISKO EKOLOGIA
RECYKLING ZAGOSPODAROWANIE
AKUMULATOR RECYKLING
BATERIE CZYSTOŚĆ
ELEKTROODPADY
ODPOWIEDZIALNOŚĆ
RECYKLING EKOLOGIA

2.

Diagnoza strategiczna Gminy Lublin dotycząca gospodarowania ZSEiE

RECYKLING

ODZYSK ZUŻYTY SPRZĘT

NATURA BATERIE

ŚRODOWISKO

KUMULATORY
CZYSTOŚĆ ODZYSK
ELEKTROŚMIEĆ UNIESZKODLIWIENIE
RECYKLING
NATURA BATERIE
ZUŻYTY SPRZĘT CZYSTOŚĆ
MONITORING
ODZYSK ELEKTROODPA
EKOLOGIA SELEKTYWNA ZBI
ŚRODOWISKO EKOLO
RECYKLING ZAGOSPODAROWANIE
AKUMULATOR RECYKLING
BATERIE CZYSTOŚĆ CZYSTOŚĆ
ELEKTROODPA
ODPOWIEDZIALNOŚĆ
RECYKLING EKOLOGIA

2. Diagnoza strategiczna gminy Lublin dotycząca gospodarowania ZSEiE

2.1. Rola i funkcja gminy w systemie zbierania i przetwarzania ZSEiE - analiza prawodawstwa UE i Polski w zakresie ZSEiE.

Początkiem funkcjonowania systemu, w którym kładzie się nacisk na odzysk i recykling odpadów zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego było wprowadzenie Dyrektywy 2002/96/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 stycznia 2003 r. w sprawie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (Waste of Electrical and Electronic Equipment - WEEE). Dyrektywa ta na całą dekadę określiła wspólnotową politykę ochrony środowiska, w zakresie „ograniczenia ilości zużytych urządzeń elektrycznych i elektronicznych, a ponadto ponowne użycie, recykling oraz inne formy odzysku takiego złomu tak, aby ograniczyć ilość usuwanych odpadów” oraz wprowadziła szereg podstawowych pojęć dotyczących różnych aspektów funkcjonowania systemu ZSEE. Co najważniejsze dyrektywa określiła po raz pierwszy dla każdej z grup wymagane minimalne poziomy odzysku oraz minimalne poziomy ponownego użycia i recyklingu ZSEE.

Intencją wprowadzających wspomnianą dyrektywę było wsparcie ponownego wykorzystania, recyklingu i innych form odzysku ZSEE w celu zmniejszenia ilości tych odpadów do unieszkodliwienia oraz poprawę efektów ekologicznych podmiotów gospodarczych zaangażowanych w przetwarzanie ZSEE. Dyrektywa określiła kryteria odnośnie gromadzenia, przetwarzania i odzysku zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego. Podobnie jak w przypadku odpadów opakowaniowych określiła odpowiedzialność producentów sprzętu elektrycznego i elektronicznego za finansowanie systemu.

Po wejściu dyrektywy w życie Państwa Członkowskie UE zostały obarczone odpowiedzialnością za stworzenie systemu zbierania, w którym posiadacz końcowy oraz dystrybutor sprzętu elektrycznego i elektronicznego może zwrócić taki sprzęt z gospodarstw domowych nieodpłatnie. Dyrektywa wprowadziła wymóg jednolitego oznaczania urządzeń elektrycznych i elektronicznych, wprowadzonych na rynek po 13 sierpnia 2005 r., symbolem przekreślonego kontenera na odpady. Państwa członkowskie zobowiązały się do regularnego informowania Komisji Europejskiej o efektach realizacji przepisów krajowych wynikających z wytycznych Dyrektywy. Kraje UE zobowiązały się również do zapewnienia odpowiedniego nadzoru i kontroli nad wykonywaniem tych przepisów oraz do wprowadzenia restrykcji, jakim będą podlegać uczestnicy systemów zarządzania ZSEE w przypadku naruszenia przepisów przyjętych zgodnie z Dyrektywą. Dyrektywa ta została zmieniona Dyrektywą 2003/108/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8 grudnia 2003 r. zmieniająca dyrektywę 2002/96/WE w sprawie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (WEEE)

Najważniejsza zmiana związana była z finansowaniem dotyczącym zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzącego od innych użytkowników niż prywatne gospodarstwa domowe. Artykuł 9 dyrektywy 2002/96/WE został zmieniony na:

„... Państwa Członkowskie zapewniają, że do 13 sierpnia 2005 r. finansowanie kosztów zbiórki, przetwarzania, odzysku i przyjaznego dla środowiska usuwania ZSEE pochodzących od użytkowników innych niż prywatne gospodarstwa domowe z produktów wprowadzonych do obrotu po 13 sierpnia 2005 r. zapewnią producenci. Za odpady, które będą zastępowane przez nowe odpowiadające im produkty lub przez nowe produkty spełniające te same funkcje, finansowanie kosztów

zapewnione jest przez producentów tych produktów przy ich dostawie. Państwa Członkowskie mogą, jako rozwiązanie alternatywne, zapewnić, że użytkownicy inni niż prywatne gospodarstwa domowe również będą częściowo lub całkowicie odpowiedzialni za finansowanie funkcjonowania systemu zbiórki”.

Uzupełnieniem tej Dyrektywy są inne akty prawne o tej samej randze, które obowiązują w UE i również wpływają na kształt systemu zagospodarowania odpadów elektrycznych i elektronicznych. Zaliczamy do nich Dyrektywę 2006/12/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 kwietnia 2006 r. w sprawie odpadów.

Zasadniczym celem tej dyrektywy jest ochrona zdrowia ludzi i środowiska przed szkodliwymi skutkami spowodowanymi przez zbieranie, transport, unieszkodliwianie, magazynowanie oraz składowanie odpadów. Państwa Członkowskie muszą podjąć odpowiednie kroki w celu wspierania zapobiegania powstawania, recyklingu i przetwarzania odpadów, odzysku surowców i energii oraz każdego innego procesu ponownego wykorzystania odpadów. W celu zapewnienia ochrony środowiska, został ustanowiony system zezwoleń dla przedsiębiorstw, które unieszkodliwiają, magazynują lub składową odpady oraz system nadzoru dla przedsiębiorstw, które funkcjonują na rynku gospodarki odpadami.

Bardzo ważnym aktem prawnym jest Dyrektywa 2002/95/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 stycznia 2003 r. w sprawie ograniczenia stosowania niektórych niebezpiecznych substancji w sprzęcie elektrycznym i elektronicznym, która weszła w życie 1 lipca 2006 r. i musi być egzekwowana w każdym Państwie Członkowskim. Wprowadza ona wymóg ograniczenia stosowania sześciu substancji niebezpiecznych tj.: ołowiu (Pb), rtęci (Hg), kadmu (Cd), chromu sześciowartościowego (Cr6+), polibromowanych bifenyli oraz polibromowego eteru. Dwa ostatnie to środki zmniejszające palność, stosowane w wielu tworzywach sztucznych w produkcji różnego rodzaju sprzętu elektronicznego i elektrycznego. Jest ona sposobem na ograniczenie toksyczności odpadów elektrycznych i elektronicznych. Zgodnie z jej zapisami maksymalne dopuszczalne stężenie wspomnianych powyżej substancji wynosi 0,1% lub 1000 ppm (z wyjątkiem kadmu, który jest ograniczony do 0,01% lub 100 ppm) masy jednorodnego materiału. Oznacza to, że ograniczenia nie mają zastosowania do masy gotowego produktu, a nawet części, ale do każdej pojedynczej substancji, które mogą (teoretycznie) być oddzielone mechanicznie.

W chwili obecnej od 13 sierpnia 2013 roku Dyrektywa 2002/96/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 stycznia 2003 r. w sprawie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego przestała obowiązywać i zastąpiła ją „nowa” Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/19/UE z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (WEEE) (Dz. Urz. UE L 197/38 z 24.07.2012 r.).

Na podstawie Dyrektywy UE sprawie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (WEEE) w dniu 21 października 2005 r. w Polsce weszła w życie ustawa z 29 lipca 2005 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (ustawa o ZSEE) (Dz. U. z 2005 r., Nr 180, poz. 1495), stanowiąca transpozycję dyrektywy 2002/96/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 stycznia 2003 r. w sprawie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

Ustawa ta określa szereg wymagań sprzyjających zwiększeniu stopnia zagospodarowania ZSEE m.in.:

- wymagania, jakim powinien odpowiadać sprzęt elektryczny i elektroniczny, jak również zasady postępowania ze zużytym sprzętem w sposób zapewniający ochronę zdrowia i życia ludzi oraz ochronę środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju,
- nakłada na producentów oraz importerów – wprowadzających na rynek sprzęt elektryczny i elektroniczny – obowiązek utworzenia systemu zbierania, odzysku i recyklingu ZSEE,
- określa obowiązki innych podmiotów związanych z gospodarowaniem ZSEE – zbierających, przetwarzających, recyklerów, gminy oraz konsumentów.

W roku 2009 wprowadzono nowelizacje Ustawy o ZSEE z 2005 roku, a celem jej wprowadzenia było wykonanie przez Polskę pełnej transpozycji dyrektywy 2002/96/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 stycznia 2003 r. w sprawie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz Krajowego Planu Gospodarki Odpadami 2010. Nowe przepisy miały zwiększyć wydajność oraz efektywność systemu gospodarowania zużytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym tak, aby uzyskać cel wyznaczony przez dyrektywę unijną już w 2010 r. (zbieranie 4 kg ZSEE rocznie na mieszkańca).

Ważną zmianą w przepisach jest wprowadzenie minimalnych rocznych poziomów zbierania ZSEE, wyrażonych jako odsetek masy sprzętu elektrycznego i elektronicznego wprowadzonego na rynek przez przedsiębiorców. Obecnie obowiązuje rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 31 grudnia 2010 r. w sprawie minimalnych rocznych poziomów zbierania zużytego sprzętu (Dz.U. 2011 nr 3 poz. 5). Wydanie powyższego rozporządzenia określającego obligatoryjnie roczne poziomy zbierania zużytego sprzętu pochodzącego z gospodarstw domowych, jest jednym z ważniejszych postanowień zatwierdzonej przez Sejm ustawy o zmianie ustawy o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

Do głównych zmian wprowadzonych w Ustawie zaliczyć należy:

- wprowadzenie nowych definicji i zmiana już istniejących (przedsiębiorcy, wprowadzający, zbierający, zakłady przetwarzania),
- włączenie punktów skupu złomu oraz punktów serwisowych jako zbierających ZSEE,
- upoważnienie ministra właściwego do spraw środowiska do wydania rozporządzenia określającego minimalne roczne poziomy zbierania zużytego sprzętu pochodzącego z gospodarstw domowych,
- wprowadzenie degresywnych stawek opłat produktowych,
- nowe uregulowania w kwestii uwidaczniania kosztów gospodarowania odpadami (KGO) w cenie produktu,
- nałożenie na wprowadzających obowiązku organizowania kampanii edukacyjnych. Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2005 r., Nr 236, poz. 2008) określa zadania gminy oraz obowiązki właścicieli nieruchomości dotyczące utrzymania czystości i porządku, a także warunki udzielania zezwoleń podmiotom świadczącym usługi w zakresie objętym regulacją ustawy.

Zasady postępowania ze zużytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym zostały określone w szeregu przepisów wykonawczych (rozporządzeniach). Wiele z powstałych na bazie Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. z 2013 r., Nr 1155 z późn. zmianami) zostało już uchylonych. Zestawienie obowiązujących rozporządzeń wydanych na podstawie znowelizowanej ustawy przedstawiono poniżej:

1. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 31 grudnia 2010 r. w sprawie minimalnych rocznych poziomów zbierania zużytego sprzętu (Dz.U. 2011 nr 3 poz. 5).
2. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 stycznia 2015 r. w sprawie wzoru zaświadczenia potwierdzającego recykling oraz wzoru zaświadczenia potwierdzającego inne niż recykling procesy odzysku (Dz.U. 2015 nr 112).
3. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 28 sierpnia 2009 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wzorów sprawozdań o zużytym sprzęcie (Dz.U. 2009 nr 153 poz. 1226).

4. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 lipca 2009 r. w sprawie wzoru zaświadczenia o zużytym sprzęcie (Dz.U. 2009 nr 122 poz. 1017).
5. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 czerwca 2009 r. w sprawie sposobów obliczania poziomów odzysku i recyklingu zużytego sprzętu (Dz.U. 2009 nr 99 poz. 837).
6. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 19 stycznia 2015 r. w sprawie wzoru wykazu zakładów przetwarzania zużytego sprzętu (Dz.U. 2015 nr 105).
7. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 9 marca 2006 r. w sprawie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wprowadzającego sprzęt za niewykonanie obowiązku zbierania, przetwarzania, odzysku, w tym recyklingu, i unieszkodliwiania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (Dz.U. 2006 nr 46 poz. 332).
8. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 25 stycznia 2006 r. w sprawie szczegółowych stawek opłat produktowych dla sprzętu (Dz. U. z 2006 r., Nr 19, poz. 152).

W załączniku 1 do ustawy o ZSEE przedstawiono szczegółowy wykaz odpadów, które należy zbierać w sposób selektywny z podziałem na 10 głównych grup (tabela 1).

Tabela 1.
Grupy i rodzaje sprzętu elektrycznego i elektronicznego - Załącznik nr 1 do ustawy o ZSEE.

Nr grupy	Rodzaje sprzętu elektrycznego i elektronicznego
1	Wielkogabarytowe urządzenia gospodarstwa domowego
	1. Wielkogabarytowe urządzenia chłodzące
	2. Chłodziarki
	3. Zamrażarki
	4. Pozostałe wielkogabarytowe urządzenia używane do chłodzenia, konserwowania i przechowywania żywności
	5. Pralki
	6. Suszarki do ubrań
	7. Zmywarki
	8. Urządzenia kuchenne, w tym kuchenki
	9. Piece elektryczne
	10. Elektryczne płyty grzejne
	11. Mikrofalówki
	12. Pozostałe wielkogabarytowe urządzenia używane do gotowania i innego typu przetwarzania żywności
	13. Elektryczne urządzenia grzejne
	14. Grzejniki elektryczne
	15. Pozostałe wielkogabarytowe urządzenia używane do ogrzewania pomieszczeń, łóżek, mebli wypoczynkowych
	16. Wentylatory elektryczne
	17. Urządzenia klimatyzacyjne
18. Pozostały sprzęt wentylujący, wyciągi wentylacyjne i sprzęt konfekcjonujący	
2	Małogabarytowe urządzenia gospodarstwa domowego
	1. Odkurzacze
	2. Zamiatacze do dywanów
	3. Pozostałe urządzenia czyszczące
	4. Urządzenia używane do szycia, dziania, tkania i innego typu przetwarzania wyrobów włókienniczych
	5. Żelazka i pozostałe urządzenia do prasowania, maglowania i pozostałe urządzenia służące do pielęgnacji ubrań
	6. Tostery
	7. Frytownice
	8. Rozdrabniacze, młynki do kawy oraz urządzenia do otwierania i zamykania pojemników i opakowań

	9. Noże elektryczne
	10. Urządzenia do strzyżenia włosów, suszenia włosów, szczotkowania zębów, golenia, masażu oraz pozostałe urządzenia do pielęgnacji ciała
	11. Zegary, zegarki oraz urządzenia do celów odmierzania, wskazywania lub rejestrowania czasu
	12. Wagi
	13. Pozostałe małogabarytowe urządzenia gospodarstwa domowego
3	Sprzęt teleinformatyczny i telekomunikacyjny
	A. Scentralizowane przetwarzanie danych:
	1. Komputery duże
	2. Stacje robocze
	3. Jednostki drukujące
	B. Komputery osobiste:
	1. Komputery osobiste stacjonarne, w tym procesor, mysz, monitor i klawiatura
	2. Laptopy, w tym procesor, mysz, monitor i klawiatura
	3. Notebooki
	4. Notepady
	5. Drukarki
	6. Sprzęt kopiujący
	7. Elektryczne i elektroniczne maszyny do pisania
	8. Kalkulatory kieszonkowe i biurowe
	9. Pozostały sprzęt do zbierania, przechowywania, przetwarzania, prezentowania lub przekazywania informacji drogą elektroniczną
	10. Terminale i systemy użytkownika
	11. Faksy
	12. Teleksy
	13. Telefony
	14. Automaty telefoniczne
	15. Telefony bezprzewodowe
	16. Telefony komórkowe
	17. Systemy zgłoszeniowe/sekretarki automatyczne
	18. Pozostałe produkty lub sprzęt służący do transmisji głosu, obrazu lub innych informacji za pomocą technologii telekomunikacyjnej
4	Sprzęt audiowizualny
	1. Odbiorniki radiowe
	2. Odbiorniki telewizyjne
	3. Kamery video
	4. Sprzęt video
	5. Sprzęt hi-fi
	6. Wzmacniacze dźwięku
	7. Instrumenty muzyczne
	8. Pozostałe produkty lub urządzenia wykorzystywane do nagrywania lub kopiowania dźwięku lub obrazów, w tym sygnałów, lub wykorzystujące technologie przesyłu dźwięku i obrazu inne niż telekomunikacyjne
5	Sprzęt oświetleniowy
	1. Oprawy oświetleniowe do lamp fluorescencyjnych, z wyjątkiem opraw oświetleniowych stosowanych w gospodarstwach domowych
	2. Liniowe lampy fluorescencyjne
	3. Kompaktowe lampy fluorescencyjne
	4. Wysokoprężne lampy wyładowcze, w tym ciśnieniowe lampy sodowe oraz lampy metalohalogenkowe
	5. Niskoprężne lampy sodowe

	6. Pozostałe urządzenia oświetleniowe służące do celów rozpraszania i kontroli światła, z wyjątkiem żarówek
6	Narzędzia elektryczne i elektroniczne, z wyjątkiem wielkogabarytowych, stacjonarnych narzędzi przemysłowych
	1. Wiertarki
	2. Piły
	3. Maszyny do szycia
	4. Urządzenia do skręcania, mielenia, piaskowania, przemiału, piłowania, cięcia, nawiercania, robienia otworów, nabijania, składania, gięcia lub podobnych metod przetwarzania drewna, metalu i innych materiałów
	5. Narzędzia do nitowania, przybijania lub przyśrubowania lub usuwania nitów, gwoździ, śrub lub podobnych zastosowań
	6. Narzędzia do spawania, lutowania lub podobnych zastosowań
	7. Urządzenia do rozpylania, rozprowadzania, rozpraszania lub innego typu nanoszenia cieczy lub substancji gazowych innymi metodami
	8. Narzędzia do koszenia trawy lub innych prac ogrodniczych
9. Pozostałe narzędzia elektryczne i elektroniczne	
7	Zabawki, sprzęt rekreacyjny i sportowy
	1. Kolejki elektryczne lub tory wyścigowe
	2. Kieszonkowe konsole do gier video
	3. Gry video
	4. Komputerowo sterowane urządzenia do uprawiania sportów rowerowych, nurkowania, biegania, wiosłowania
	5. Sprzęt sportowy z elektrycznymi lub elektronicznymi częściami składowymi
	6. Automaty uruchamiane monetą, banknotem (pieniądem papierowym), żetonem lub innym podobnym artykułem
7. Pozostałe zabawki, sprzęt rekreacyjny i sportowy	
8	Wyroby medyczne, z wyjątkiem wszystkich wszczepianych i skażonych produktów
	1. Sprzęt do radioterapii
	2. Sprzęt do badań kardiologicznych
	3. Sprzęt do dializoterapii
	4. Sprzęt do wentylacji płuc
	5. Urządzenia medyczne wykorzystujące technikę nuklearną
	6. Sprzęt laboratoryjny do diagnostyki in vitro
	7. Analizatory
	8. Zamrażarki laboratoryjne
	9. Testy płodności
10. Pozostałe urządzenia do wykrywania, zapobiegania, monitorowania, leczenia, łagodzenia przebiegu choroby, urazów lub niepełnosprawności	
9	Przyrządy do nadzoru i kontroli
	1. Czujniki dymu
	2. Regulatory ciepła
	3. Termostaty
	4. Urządzenia pomiarowe, ważące lub do nastawu używane w gospodarstwie domowym lub jako sprzęt laboratoryjny
5. Pozostałe przyrządy nadzoru i kontroli używane w obiektach i instalacjach przemysłowych (np. w panelach sterowniczych)	
10	Automaty do wydawania
	1. Automaty do wydawania napojów gorących
	2. Automaty do wydawania butelek lub puszek z zimnymi i gorącymi napojami
	3. Automaty do wydawania produktów stałych
	4. Automaty do wydawania pieniędzy - bankomaty
5. Inne wydające wszelkiego rodzaju produkty	

Oprócz tego podziału w systemie zagospodarowywania odpadów ZSEE funkcjonuje inna klasyfikacja rodzajowa odpadów ZSEE, wynikająca z Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. 2014, Nr 1923). Rozporządzenie to kwalifikuje zużyte urządzenia elektroniczne i elektrotechniczne wraz z transformatorami i kondensatorami zawierającymi PCB lub PCT oraz bateriami i akumulatorami do grupy 16. Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny pochodzący z gospodarstw domowych wymieniony jest również w grupie 20 „Odpady komunalne łącznie z frakcjami gromadzonymi selektywnie”. W tabeli 2 przedstawiono rodzaje i kod odpadów sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

Tabela 2.

Rodzaje odpadów ZSEE wraz z odpowiednimi kodami, które zostały określone w katalogu odpadów.

Kod odpadów	Grupy, podgrupy i rodzaje odpadów
16 02 09*	Transformatory i kondensatory zawierające PCB
16 02 10*	Zużyte urządzenia zawierające PCB albo nimi zanieczyszczone inne niż wymienione w 16 02 09
16 02 11*	Zużyte urządzenia zawierające freony, HCFC, HFC
16 02 12*	Zużyte urządzenia zawierające wolny azbest
16 02 13*	Zużyte urządzenia zawierające niebezpieczne elementy (1) inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 12
16 02 14	Zużyte urządzenia inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 13
16 02 15*	Niebezpieczne elementy lub części składowe usunięte z zużytych urządzeń
16 02 16	Elementy usunięte z zużytych urządzeń inne niż wymienione w 16 02 15
20 01 21*	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki (1)
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35

W Polsce obowiązkowy minimalny poziom zbierania dla 10 grup odpadów ZSEE został określony w Rozporządzeniu z dnia 31 grudnia 2010 r. w sprawie minimalnych rocznych poziomów zbierania zużytego sprzętu (tabela 3).

Tabela 3.

Obowiązkowy minimalny poziom zbierania odpadów ZSEE z gospodarstw domowych.

L.p.	Rodzaj zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzącego z gospodarstw domowych	Obowiązkowy poziom zbierania odpadów %
1	Wielkogabarytowe urządzenia gospodarstwa domowego	35
2	Małogabarytowe urządzenia gospodarstwa domowego	35
3	Sprzęt teleinformatyczny i telekomunikacyjny	35
4	Sprzęt audiowizualny	35
5	Sprzęt oświetleniowy rodzaje 2-5	43
	Sprzęt oświetleniowy rodzaje 1-5	35
6	Narzędzia elektryczne i elektroniczne, z wyjątkiem wielkogabarytowych, stacjonarnych narzędzi przemysłowych	35
7	Zabawki, sprzęt rekreacyjny i sportowy	35
8	Wyroby medyczne, z wyjątkiem wszystkich wszczepianych i skażonych produktów	35
9	Przyrządy do nadzoru i kontroli	35
10	Automaty do wydawania	35

* - odpady niebezpieczne

Z danych przedstawionych w powyższej tabeli wynika, że w większości przypadków poziom ten został ustalony na 35 %, jednak w grupie „Sprzęt oświetleniowy rodzaje 2-5” wynosi on 43 %.

Zgodnie z art. 30 Ustawy o ZSEE wprowadzający sprzęt jest obowiązany do osiągnięcia odpowiednich poziomów odzysku i recyklingu i tak:

1) dla zużytego sprzętu powstałego ze sprzętu ujętego w grupach 1 i 10 określonych w załączniku nr 1 do ustawy:

- a) odzysku – 80% masy zużytego sprzętu oraz
- b) recyklingu części składowych, materiałów i substancji pochodzących ze zużytego sprzętu – 75% masy zużytego sprzętu;

2) dla zużytego sprzętu powstałego ze sprzętu ujętego w grupach 3 i 4 określonych w załączniku nr 1 do ustawy:

- a) odzysku – 75% masy zużytego sprzętu oraz
- b) recyklingu części składowych, materiałów i substancji pochodzących ze zużytego sprzętu – 65% masy zużytego sprzętu;

3) dla zużytego sprzętu powstałego ze sprzętu ujętego w grupach 2, 5-7 i 9 określonych w załączniku nr 1 do ustawy:

- a) odzysku – 70% masy zużytego sprzętu oraz
- b) recyklingu części składowych, materiałów i substancji pochodzących ze zużytego sprzętu – 50% masy zużytego sprzętu;

Wprowadzający sprzęt, który nie wykonał obowiązku odzysku i recyklingu ZSEE jest zobowiązany do wpłacenia opłaty produktowej. Opłata ta obliczana jest odrębnie w przypadku nieosiągnięcia wymaganego poziomu odzysku i recyklingu dla każdej grupy sprzętowej, określonej w załączniku nr 1 do ustawy.

Podstawę obliczania opłaty produktowej stanowi masa zużytego sprzętu wyrażona w kilogramach. Opłatę oblicza się jako iloczyn stawki opłaty produktowej i różnicy pomiędzy wymaganym, a osiągniętym poziomem odpowiednio zbierania, odzysku albo recyklingu zużytego sprzętu.

Stawka opłaty została określona w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 25 stycznia 2006 r. w sprawie szczegółowych stawek opłat produktowych dla sprzętu.

Za niewypełnienie obowiązku zbierania odpadów ZSEE przedsiębiorca musi wnieść opłatę produktową w wysokości 1,80 za kg odpadów sprzętu elektrycznego i elektronicznego za wyjątkiem odpadów ZSEE takich jak: liniowe lampy fluorescencyjne, kompaktowe lampy fluorescencyjne, wysokoprężne lampy wyładowcze i niskoprężne lampy sodowe gdzie wysokość opłaty wynosi 18 zł za kg odpadów.

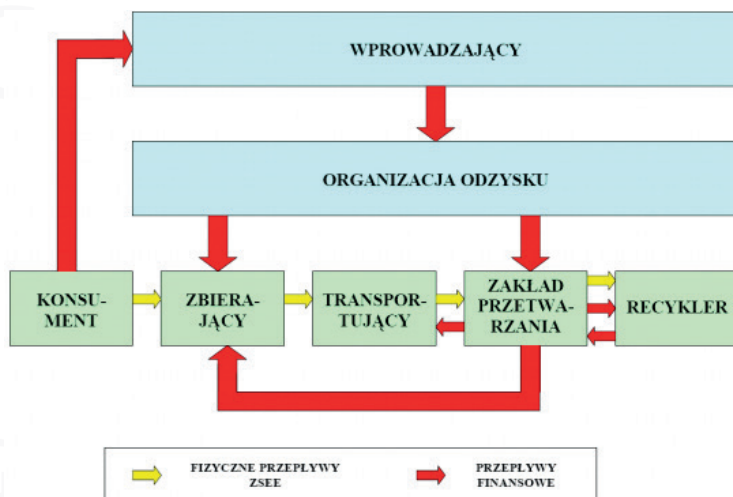
W chwili obecnej trwają prace nad przygotowaniem i wprowadzeniem nowej ustawy, która byłaby implementacją „nowej” Dyrektywy. Projekt Ustawy jest już przygotowany jednak głosowanie w Sejmie może odbyć się dopiero w czerwcu 2015 roku. Projekt ten niesie za sobą szereg zmian, które mogą w istotny sposób wpłynąć na kształt porządku prawnego.

2.2. Analiza interesariuszy (osób i podmiotów) wytwarzających, zbierających, transportujących i przetwarzających ZSEiE uczestniczących w systemie gospodarowania ZSEiE w Lublinie.

Ustawa o ZSEE określa następujące grupy podmiotów odpowiedzialnych za wypełnienie obowiązków zagospodarowania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego. Należą do nich:

- wprowadzający sprzęt na rynek (producenci i importerzy sprzętu) oraz organizacje odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
- użytkownicy sprzętu,
- podmioty prowadzące selektywne zbieranie ZSEE (w tym sprzedawcy detaliczni i hurtowi urządzeń elektrycznych i elektronicznych),
- zakłady przetwarzające oraz podmioty zajmujące się odzyskiem i recyklingiem,
- prowadzący skupy złomu lub punkty napraw sprzętu,
- instytucje monitorujące i kontrolujące realizację obowiązku.

Poniżej został przedstawiony schemat systemu gospodarowania ZSEE w Polsce.

Rys. 1. Uczestnicy systemu gospodarowania ZSEE na poziomie krajowym (źródło: Najważniejsze wydarzenia na rynku zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (ZSEE) w okresie ostatnich dwunastu miesięcy. Raport wykonany na zlecenie Multi Communications Sp. z o.o. Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową, Warszawa 2010.)

Bardzo ważną rolę w całym systemie odgrywają Organizacje Odzysku Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego. Organizacja odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego jest spółką akcyjną utworzoną przez wprowadzających sprzęt lub reprezentujące ich związki pracodawców lub izby gospodarcze w celu realizacji określonych w ustawie obowiązków przejętych na podstawie umów od wprowadzających sprzęt.

Przedmiotem działania organizacji odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego jest wyłącznie działalność związana z organizowaniem, zarządzaniem lub prowadzeniem przedsięwzięć związanych ze zbieraniem, przetwarzaniem, recyklingiem i innymi niż recykling procesami odzysku oraz unieszkodliwianiem zużytego sprzętu.

Organizacje Odzysku mają obowiązek finansowania i organizowania systemu zagospodarowania odpadów ZSEE w porozumieniu z innymi uczestnikami systemu. Zgodnie z danymi Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, do rejestru przedsiębiorców i organizacji odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego wpisanych jest 9 tego typu organizacji tj.:

1. ElektroEko Organizacja Odzysku Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego S.A.
Nr rejestrowy - E00000075, ul. Hrubieszowska 6A, 01-209 Warszawa.
2. Europejska Platforma Recyklingu S.A. Polska Organizacja Odzysku Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego
Nr rejestrowy - E00001565, ul. Kolejowa 5/7, 01-217 Warszawa.
3. AuraEko Organizacja Odzysku Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego S.A.
Nr rejestrowy - E00004135, ul. Rzymowskiego 30, 02-697 Warszawa.
4. BIOSYSTEM Elektrorecykling S.A Organizacja Odzysku Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego S.A.
Nr rejestrowy - E00006285, ul. Wodna 4, 30-556 Kraków.
5. CCR RELECTRA Organizacja Odzysku Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego S.A.
Nr rejestrowy - E00088265, ul. Słomińskiego 5/42, 00-195 Warszawa.
6. ELECTRO-SYSTEM Organizacja Odzysku Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego S.A.
Nr rejestrowy - E00098225, ul. Traugutta 42, 05-825 Grodzisk Mazowiecki
7. DROP Organizacja Odzysku Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego S.A.
Nr rejestrowy - E00101155, ul. Syta 114z/1, 02-987 Warszawa
8. TOM Organizacja Odzysku Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego S.A.
Nr rejestrowy - E00117725, ul. Pomorska 112, 70-812 Szczecin.
9. TERRA Organizacja Odzysku Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego S.A.
Nr rejestrowy - E00166855, ul. Traugutta 42, 05-825 Grodzisk Mazowiecki.

Istotnym ustawowym obowiązkiem organizacji odzysku jest prowadzenie edukacji ekologicznej. Edukacja ta może przybierać różną formę i zakres (od regionalnych po ogólnopolską). Edukacja ekologiczna prowadzona przez organizacje odzysku ma na celu podnoszenie świadomości Polaków, w zakresie prawidłowego postępowania ze użytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym. Edukacja ekologiczna przybiera najczęściej postaci: konkurów ekologicznych, konferencji, eko-lekcji, przygotowywania materiałów dla nauczycieli a także akcji medialnych.

W mieście Lublin dobrym przykładem akcji edukacyjnych są rokrocznie, od 2005 r., organizowane przez Urząd Miasta Lublin Eko-pikniki rodzinne nad Zalewem Zemborzycykim.

Na pikniku są zawsze zlokalizowane punkty informacyjne w zakresie gospodarki elektroodpadami. Biorą w nim udział zarówno organizacja odzysku Elektro-Eko jak również Polska Korporacja Recyklingu Sp. z o.o. w Lublinie. Pikniki są organizowane w formule „uczy i bawi”.

Bardzo ważnym uczestnikiem całego systemu, bez którego nie można mówić o zwiększeniu stopnia przetwarzania ZSEE są końcowi konsumenci (zwłaszcza indywidualni). Od ich postawy zależy czy odpady trafią do strumienia odpadów komunalnych czy do odpowiednich zakładów przetwarzania. Zgodnie ze znowelizowaną ustawą, elektrośmieci pochodzące z gospodarstwa domowego konsument może oddać bezpłatnie do następujących miejsc:

- punktu skupu złomu, który posiada pozwolenie na prowadzenie działalności w zakresie zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego i jest zarejestrowany w GIOŚ.
- punktu serwisowego, w przypadku, gdy koszt serwisu jest wyższy niż cena zakupu nowego urządzenia lub gdy naprawa jest nieskuteczna.
- sklepu lub hurtowni, w momencie zakupu nowych urządzeń na zasadzie wymiany (1 za 1).
- specjalnego punktu zbierania, który znajduje się w gminie, przy czym transport trzeba zapewnić we własnym zakresie.

Poniżej w podrozdziałach przedstawiono szereg szczegółowych obowiązków wynikających z wprowadzonego prawodawstwa, a nałożonych na m.in.: przedsiębiorców, konsumentów, sprzedawców, zbierających i przetwarzających ZSEE.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. z 2008 r., Nr 223, poz. 1464) nakłada na wszystkie zarejestrowane podmioty obowiązek sporządzania i przekazywania do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska półrocznych i rocznych sprawozdań, w których wykazywane są poziomy zbierania, odzysku i recyklingu urządzeń elektrycznych i elektronicznych. Na podstawie informacji zawartych w przedmiotowych sprawozdaniach oraz zbiorczych raportach, przekazywanych przez wojewódzkie inspektoraty ochrony środowiska z kontroli zakładów przetwarzania, GIOŚ prowadzi bazę danych o sprzęcie i zużytym sprzęcie.

Od dnia 1 lipca 2006 r. Główny Inspektor Ochrony Środowiska prowadzi dokumentację w postaci rejestru, w którym znajdują się dane o:

- wprowadzających sprzęt.
- zbierających zużyty sprzęt.
- prowadzących zakład przetwarzania.
- prowadzących działalność w zakresie recyklingu.
- prowadzących działalność w zakresie innych niż recykling procesów odzysku.
- organizacji odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

Według danych zawartych w „Raportie o funkcjonowaniu systemu gospodarki zużytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym w 2013 r.” sporządzonym przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, na dzień 31 grudnia 2013 r. do rejestru wpisanych było 15435 przedsiębiorców, w tym:

- 5356 przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie wprowadzania sprzętu,
- 12639 przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie zbierania zużytego sprzętu,
- 178 przedsiębiorców prowadzących zakłady przetwarzania,
- 118 przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie recyklingu,
- 12 przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie innych niż recykling procesów odzysku,
- 9 organizacji odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

W 2013 r. do rejestru GIOŚ wpisano:

- 627 przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie wprowadzania sprzętu,
- 1024 przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie zbierania zużytego sprzętu,
- 19 przedsiębiorców prowadzących zakłady przetwarzania,
- 10 przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie recyklingu. Należy w tym miejscu wyjaśnić, że wiele

podmiotów prowadzi działalność w kilku zakresach jednocześnie np. wprowadzająco-zbierający, zbierająco-przetwarzający i prowadzący działalność w zakresie recyklingu.

W 2013 r. w związku ze złożonymi przez przedsiębiorców wnioskami o wykreślenie z rejestru, z powodu zakończenia działalności gospodarczej podlegającej obowiązkowi wpisu do rejestru, wykreślono z niego 259 podmiotów.

Na dzień 31 grudnia 2013 r. liczba zawartych umów z organizacjami odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego kształtowała się następująco:

- Biosystem Elektrorecykling Organizacja Odzysku Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego S.A. – 1237
- Auraeko Organizacja Odzysku Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego S.A. – 1086
- CCR RELECTRA Organizacja Odzysku Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego S.A. – 834
- TOM Organizacja Odzysku Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego S.A. – 409
- Electro-System Organizacja Odzysku Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego S.A. – 363
- ElektroEko Organizacja Odzysku Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego S.A. – 225
- Drop Organizacja Odzysku Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego S.A. – 186
- Europejska Platforma Recyklingu Polska Organizacja Odzysku Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego S.A. – 169
- TERRA Organizacja Odzysku Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego S.A. – 17

Zgodnie z definicją zakładu przetwarzania zawartą w ustawie o użytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym oraz załącznikiem numer 1 do nowej ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. 2013 r. poz. 21 ze zm.) w zakładach przetwarzania prowadzony jest proces R 12 (wcześniej procesy R14, R15). Na 178 przedsiębiorców prowadzących zakłady przetwarzania ich łączna zdolność przetwórcza wynosi 613 542,23 Mg/rok i nie jest wystarczająca do przetworzenia zebranego zużytego sprzętu w Polsce.

W 2013 r. osiągnięto poziom zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego w wysokości 35,32 %, w tym poziom zbierania sprzętu z gospodarstw domowych wynosił 33,66 %. W przeliczeniu na jednego mieszkańca zebrano 4,25 kg zużytego sprzętu (przyjmując liczbę ludności w 2013 r. 38 496 tys. osób – źródło GUS).

W tabeli 4 przedstawiono poziom zbierania poszczególnych grup odpadów ZSEE w Polsce w 2013 roku.

Tabela 4.

Poziom zbierania odpadów ZSEE w Polsce w 2013 roku (źródło Raport GIOŚ o funkcjonowaniu systemu gospodarki użytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym w 2013 roku)

L.p.	Numer i nazwa grupy wprowadzanego sprzętu z którego powstał zużyty sprzęt	Całkowita masa wprowadzanego sprzętu (kg)	Całkowita masa zebranego sprzętu (kg)	Osiągnięty poziom zbierania zużytego sprzętu (%)
1	Wielkogabarytowe urządzenia gospodarstwa domowego	247 134 985,76	76 518 081,50	30,96
2	Małogabarytowe urządzenia gospodarstwa domowego	47 854 638,84	16 613 710,37	34,71
3	Sprzęt teleinformatyczny i telekomunikacyjny	54 454 479,91	30 781 163,74	56,52

4	Sprzęt audiowizualny	43 952 589,24	27 735 934,51	63,10
5	Sprzęt oświetleniowy rodzaje 2-5	4 100 119,00	2 287 669,76	55,79
	Sprzęt oświetleniowy rodzaje 1-5	26 536 993,08	3 403 948,33	12,82
6	Narzędzia elektryczne i elektroniczne, z wyjątkiem wielkogabarytowych, stacjonarnych narzędzi przemysłowych	41 933 886,68	10 133 786,46	24,16
7	Zabawki, sprzęt rekreacyjny i sportowy	7 125 163,87	2 512 843,90	35,26
8	Wyroby medyczne, z wyjątkiem wszystkich wszczepianych i skażonych produktów	4 373 541,32	556 851,56	12,73
9	Przyrządy do nadzoru i kontroli	6 797 839,73	932 689,81	13,72
10	Automaty do wydawania	1 915 717,31	250 929,00	13,09
	Łącznie	486 179 954,74	171 727 608,94	35,32

Z danych zawartych w tabeli, wynika, że mamy bardzo dużą rozpiętość w poziomie zbierania ZSEE w poszczególnych grupach urządzeń. W największym stopniu zbierane są urządzenia 5 grupy czyli sprzęt oświetleniowy rodzaje 2-5, gdzie poziom wynosi 55,79 % i jest wyższy od obowiązkowego o ponad 12 %.

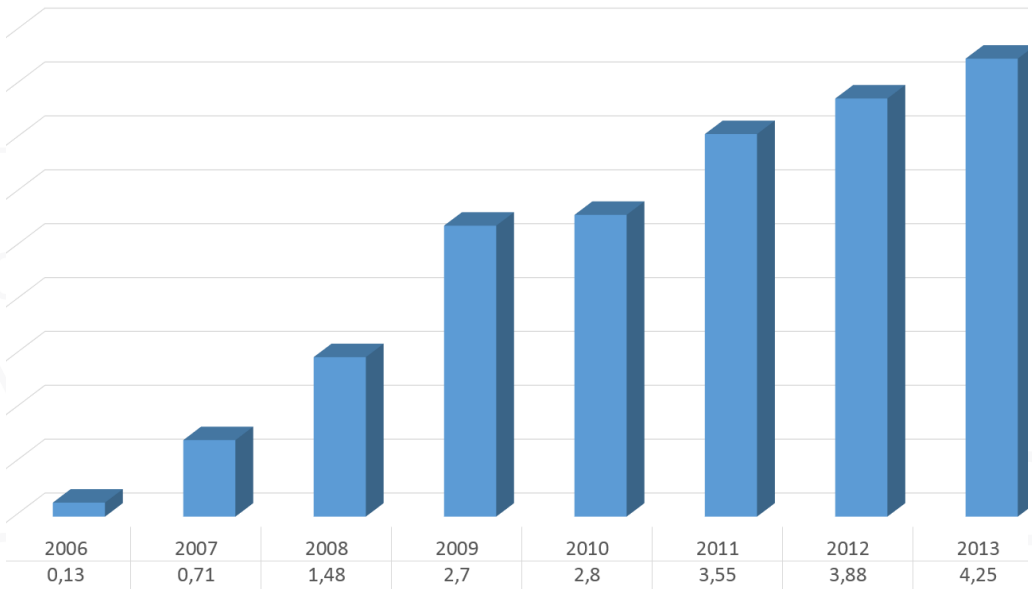
Grupą, która jest zbierana w niewielkim stopniu jest grupa 10, a poziom zbierania jest niższy od obowiązkowego o prawie 20%. Grupami, które wpływają na zwiększenie poziomu zbierania ZSEE liczonego dla wszystkich grup odpadów są grupy 3, 4, 5 i 7 (we wszystkich grupach osiągnięto wymagane poziomy zbierania).

Z danych GIOŚ wynika również, że ilość zbieranego zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego w latach 2006-2013 w przeliczeniu na jednego mieszkańca cały czas zwiększa się.

W poprzednich latach poziom zbierania zużytego sprzętu w przeliczeniu na mieszkańca kształtował się tak jak to przedstawiono na wykresie 1.

Masa zbieranego ZSEE (kg/mieszkańca)

Wykres 1.
Masa zbieranego ZSEiE w latach 2006-2013.

W 2013 roku bardzo zbliżyliśmy się do wskaźnika obowiązującego w UE. Jednak w porównaniu do innych krajów zachodnich osiągnięty wskaźnik jest jednak na niskim poziomie. Dla przykładu w 2010 roku kiedy w Polsce osiągnięty został wskaźnik 2,8 kg/M, to w Niemczech było to 8,8 kg/M, Belgii 9,3 kg/M, a w krajach skandynawskich nawet 15,9 kg/M (Szwecja).

Na komentarz zasługują również liczne głosy mówiące o tzw.: „szarej strefie” w systemie zbierania i przetwarzania ZSEiE w Polsce. Wyróżnia się kilka elementów, które powodują że dużą część urządzeń jest demontowana w sposób nielegalny i poza systemem. To powoduje również bardzo trudną ekonomiczną sytuację dla wielu przetwarzających w sposób legalny ZSEiE. Należą do nich:

- konkurencja między Organizacjami Odzysku tzw. „wojna cenowa”,
- nielegalne praktyki demontowania sprzętu przez punkty skupu złomu,
- niskie standardy przetwarzania sprzętu ZSEiE przez zakłady przetwarzania (brak promowania nowoczesnych technologii BAT),
- umyślne preparowanie fikcyjnej dokumentacji potwierdzającej przetworzenie ZSEiE.

W województwie lubelskim liczba przedsiębiorców zajmujących się pozyskiwaniem oraz przetwarzaniem odpadów ZSEE nie jest duża w porównaniu z innymi regionami kraju. Z danych zamieszczonych w rejestrze prowadzonym przez GIOŚ w Warszawie wynika, że na terenie województwa lubelskiego jest 95 przedsiębiorców wprowadzających sprzęt na rynek, 413 zbierających ZSEE, ale nie ma siedziby żadnej z funkcjonujących Organizacji Odzysku. Z danych zawartych w Planie Gospodarki Odpadami dla województwa lubelskiego oraz informacjach od przedsiębiorstw wynika, że na terenie województwa prowadzą swoją działalność 3 firmy przetwarzające odpady ZSEE. Poniżej w tabeli 5 przedstawiono wykaz firm wraz z informacją o nominalnej mocy przerobowej instalacji do przetwarzania ZSEE.

Tabela 5.
Wykaz firm zajmujących się przetwarzaniem ZSEE w województwie lubelskim.

Nazwa przedsiębiorstwa	Proces odzysku lub unieszkodliwiania	Nominalna moc przerobowa (Mg)
Eko Harpoon Technologie Ekologiczne, ul. Cementowa 20, 22-170 Rejowiec Fabryczny	R15	100
Polska Korporacja Recyklingu Sp. z o.o. ul. Metalurgiczna 17d, 20-324 Lublin	R3, R4, R5, R12	12 659
Wojmar FHU Wojciech Kokoszkiewicz, ul. Słowackiego 4, 21-500 Biała Podlaska	R15	700
ŁĄCZNIE		13 459

Z danych zawartych w tabeli wynika, że najważniejszym na rynku przedsiębiorstwem zajmującym się profesjonalnie przetwarzaniem odpadów ZSEE i posiadającym 3 linie technologiczne jest Polska Korporacja Recyklingu Sp. z o.o. w Lublinie, która wg danych WPGO dla województwa lubelskiego zapewni możliwość przetworzenia ok. 12 700 Mg odpadów ZSEE.

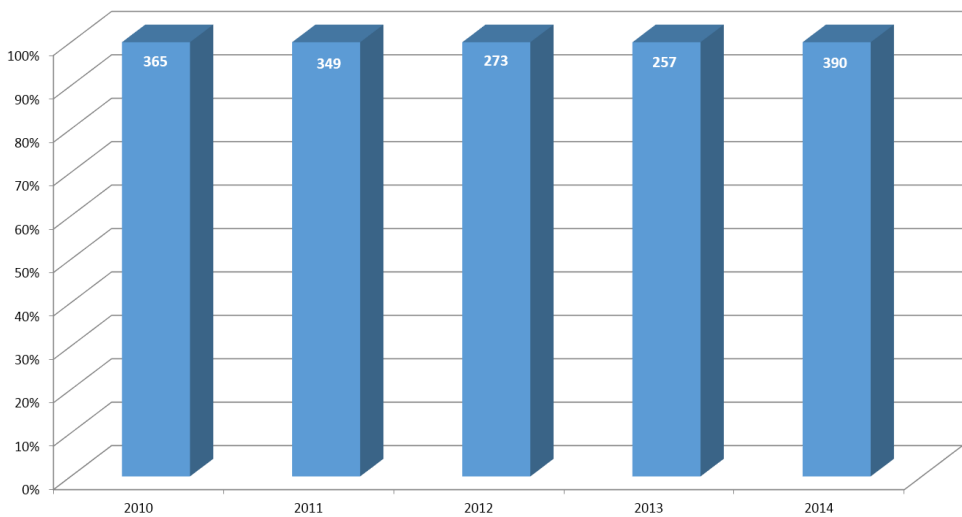

2.3. Analiza źródeł danych dotyczących zbierania i przetwarzania ZSEiE.

Dane dotyczące zbierania i przetwarzania ZSEiE gromadzone są w różnego rodzaju bazach przy czym najważniejszą z nich jest ta prowadzona przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska a na poziomie miasta Lublin dane z Wydziału Ochrony Środowiska, WIOŚ w Lublinie czy Organizacji Odzysku ELEKTRO-EKO.

Z chwilą wejścia Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym w Lublinie rozpoczęto budowę systemu zagospodarowania odpadów ZSEE. System ten rozwijany już przez szereg ostatnich lat wpłynął na ilość zbieranych odpadów oraz wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców w tym zakresie. Poniżej przedstawiono ilości odpadów, które zostały zebrane w Lublinie w ciągu ostatnich 5 lat.

Masa zbieranego ZSEE w Lublinie (Mg)

Wykres 2.
Masa odpadów ZSEE zebranych w Lublinie.

Z danych zawartych na wykresie 2 wynika, że masa zebranych odpadów ZSEE jest w porównaniu do ilości mieszkańców Lublina nadal niska (w porównaniu do średniej krajowej) i wynosi od ok. 0,8 kg w latach ubiegłych do 1,1 kg odpadów ZSEE zbieranych na 1 mieszkańca w ciągu roku dla 2014 r. (ilość mieszkańców 343 598). Zatem konieczne jest wdrożenie działań mających na celu zwiększenie efektywności zbierania tego typu odpadów. Obserwowane wahania w zbieraniu zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego w punktach zbierania związane są prawdopodobnie z natężeniem kampanii informacyjnych.

Poniżej przedstawiono tabelę zbiorczą z szczegółowym podziałem zbieranych odpadów ZSEiE.

Tabela 6.
Masa poszczególnych rodzajów ZSEiE zebranych w 2014 roku w Lublinie.

Nr grupy GIOŚ	Rodzaj sprzętu	Masa sprzętu zebrana w 2014 roku [kg]
1	Wielkogabarytowy sprzęt AGD (bez sprzętu chłodniczego)	104 567,70
1	Sprzęt chłodniczy	55 444,30
2	Małe AGD	25 771,70
3	Sprzęt IT (bez monitorów)	15 176,70
3	Scentralizowane przetwarzanie danych	0,00
3	Monitory	7 496,10
4	Sprzęt audiowizualny (bez telewizorów)	17 025,90
4	Telewizory	163 865,10
5	Oprawy oświetleniowe	125,70
5	Źródła światła	459,00
6	Elektronarzędzia	215,30
7	Zabawki	37,90
8-10	Pozostałe	17,10
	SUMA	390 202,50

Zasadniczą frakcją odpadów zbieranych w punktach zbierania są telewizory (ok. 41% wszystkich odpadów). Drugim w kolejności zbieranym ZSEiE są wielkogabarytowe sprzęty AGD ale bez urządzeń chłodniczych. W przypadku telewizorów zauważono, że w poprzednich latach często zdarzały się ciężkie telewizory drewniane, co zwiększało masę zbieranych ZSEE. W kolejnych latach zdecydowaną przewagę uzyskały lżejsze telewizory w obudowach plastikowych, a w 2014 r. w coraz większym zakresie pojawiają się telewizory płaskie, bez kineskopu szklanego, stanowiącego w sposób istotny o wadze sprzętu. W ostatnich 2 latach dzięki upowszechnieniu wiedzy i informacji o systemie zbierania coraz więcej w punktach pojawia się sprzęt ZSEE małogabarytowego: drobny sprzęt gospodarstwa domowego, sprzęt telekomunikacyjny, urządzenia audio-video i zużyty sprzęt komputerowy.

W poniższej tabeli 7 przedstawiono ilości odpadów ZSEiE zbieranych z 3 podstawowych miejsc.

Tabela 7.
Miejsca odbierania zbieranego ZSEiE w Lublinie.

Miejsce odbierania	Masa odpadów Mg/rok
Domy mieszkalne	112 953,40
Szkoły	7 163,10
Punkty zbierania ElektroEko	270 086,00
SUMA	390 202,50

Z danych organizacji ElektroEko wynika, że w Lublinie w punktach zbierania zebrano w 2014 roku ok. 70 % wszystkich odpadów ZSEiE. Spory udział w odbieraniu odpadów ma również bezpośredni odbiór od mieszkańców, natomiast znikomą zbiórka ze szkół.

W poniższej tabeli 8 przedstawiono masę poszczególnych rodzajów odpadów ZSEiE zbieranych w 2014 roku w Lublinie, a klasyfikowanych w Katalogu odpadów.

Tabela 8.
Masa poszczególnych rodzajów odpadów ZSEiE zebranych w Lublinie w 2014 roku (podział zgodnie z Katalogiem odpadów).

Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Masa sprzętu zebrana w 2014 roku [kg]
16 02 11*	Zużyte urządzenia zawierające freony, HCFC, HFC	90,00
16 02 13*	Zużyte urządzenia zawierające niebezpieczne elementy (1) inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 12	527,80
16 02 14	Zużyte urządzenia inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 13	483,20
20 01 21*	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	416,00
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	46 739,30
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki (1)	179 634,60
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	162 311,60
	Suma	390 202,50

Należy podkreślić, że nie udało się doprowadzić do tego, żeby mieszkańcy dostarczali do punktów zbierania sprzęt wielkogabarytowy, w tym chłodziarki, pralki, kuchnie gazowe, w ilości która byłaby odpowiednia do ilości powstających odpadów. Pomimo wielu działań edukacyjnych i informacyjnych na ten temat odbiorcą tego rodzaju zużytego sprzętu stanowiły rodziny w mniejszych miejscowościach, sklepy dokonujące odbiorów przy sprzedaży nowych produktów oraz nielegalni zbierający, najczęściej punkty skupu złomu. Próbą przeciwdziałania temu zjawisku jest podjęcie od połowy 2012 roku akcji bezpłatnego odbioru zużytego sprzętu z domu w oparciu o telefoniczne zgłoszenia mieszkańców na infolinię Polskiej Korporacji Recyklingu.

Zasady postępowania ze zużyтым sprzętem elektrycznym i elektronicznym określa uchwalona w dniu 29 lipca 2005 r. ustawa o zużyтым sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. 2013, poz. 1155 z późn. zm.), przepisy wykonawcze oraz przepisy pokrewne, w tym:

- Wytyczne techniczne dla oceny wyrobu w zakresie jego podlegania przepisom ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o zużyтым sprzęcie elektrycznym i elektronicznym
- Wytyczne techniczne dla klasyfikacji sprzętu oświetleniowego w zakresie jego podlegania przepisom ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o zużyтым sprzęcie elektrycznym i elektronicznym.

Zgodnie ze stanowiskiem przekazany przez Departament Odpadami Ministerstwa Środowiska wprowadzający sprzęt do obliczania uzyskanych poziomów odzysku i recyklingu bierze pod uwagę zarówno masę odpadów poddanych recyklingowi lub innym niż recykling procesom odzysku w instalacjach znajdujących się na terenie kraju, jak i poza jego granicami.

Więcej informacji dotyczących gospodarowania zużyтым sprzętem elektrycznym i elektronicznym, w tym roczne raporty dotyczące gospodarowania tymi odpadami, można znaleźć na stronach Ministerstwa Środowiska.

W Głównym Inspektoracie Ochrony Środowiska zadania związane z ww. ustawą realizuje Wydział Nadzoru Rynku w Departamencie Kontroli Rynku.

Sprawozdawczość obowiązująca od 1 półrocza 2009r.

Sprawozdania w zakresie ZSEiE mogą być przekazywane w formie: pisemnej, na adres: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, ul. Wawelska 52/54 00-922 Warszawa lub dokumentu elektronicznego, opatrzonego bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu w rozumieniu ustawy z dnia 18 września 2001r. o podpisie elektronicznym (Dz. U. 2013, poz. 262, z późn. zm.), na adres skrzynki podawczej Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

Obowiązki wprowadzającego sprzęt

1. Sprawozdanie o masie zużytego sprzętu zebranego, poddanego przetwarzaniu, odzyskowi, w tym recyklingu, oraz unieszkodliwianiu. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 28 sierpnia 2009r. w sprawie wzorów sprawozdań o zużytych sprzęcie (Dz. U. Nr 153, poz. 1226). Sprawozdanie należy przekazywać do GIOŚ w terminie do 31 lipca za okres od 1 stycznia do 30 czerwca i do dnia 15 marca za okres 1 lipca do 31 grudnia każdego roku.
2. Sprawozdanie o osiągniętych poziomach zbierania, odzysku i recyklingu zużytego sprzętu. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 28 sierpnia 2009 r. w sprawie wzorów sprawozdań o zużytych sprzęcie (Dz. U. Nr 153, poz. 1226). Sprawozdanie należy przekazywać do GIOŚ w terminie do dnia 15 marca roku kalendarzowego następującego po roku, którego dotyczy.
3. Wykaz zakładów przetwarzania, które tworzyły sieć zakładów przetwarzania wprowadzającego sprzęt. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 19 stycznia 2015 r. w sprawie wzoru wykazu zakładów przetwarzania zużytego sprzętu (Dz. U. 2015, poz. 105). Wykaz należy przekazywać do GIOŚ w terminie do dnia 15 marca każdego roku kalendarzowego następującego po roku, którego dotyczy.

Obowiązki zbierającego zużyty sprzęt

Sprawozdanie o masie zebranego i przekazanego do prowadzącego zakład przetwarzania zużytego sprzętu należy przekazywać do GIOŚ w terminie do 31 lipca za okres od 1 stycznia do 30 czerwca i do dnia 15 marca za okres od 1 lipca do 31 grudnia każdego roku.

Obowiązki prowadzącego zakład przetwarzania

1. Zaświadczenie o zużytych sprzęcie należy przekazywać do GIOŚ w terminie do 20 lipca za okres od 1 stycznia do 30 czerwca i do dnia 10 marca za okres od 1 lipca do 31 grudnia każdego roku.
2. Sprawozdanie o przetworzonym zużytych sprzęcie należy przekazywać do GIOŚ w terminie do 31 lipca za okres od 1 stycznia do 30 czerwca i do dnia 15 marca za okres od 1 lipca do 31 grudnia każdego roku.

Obowiązki prowadzącego działalność w zakresie recyklingu

1. Zaświadczenie potwierdzające recykling należy przekazywać do GIOŚ w terminie do 10 lipca za okres od 1 stycznia do 30 czerwca i do końca lutego za okres od 1 lipca do 31 grudnia każdego roku.
2. Sprawozdanie o odpadach pochodzących ze zużytego sprzętu należy przekazywać do GIOŚ w terminie do 31 lipca za okres od 1 stycznia do 30 czerwca i do dnia 15 marca za okres od 1 lipca do 31 grudnia każdego roku.

Obowiązki prowadzącego działalność w zakresie innych niż recykling procesów odzysku

1. Zaświadczenie potwierdzające inne niż recykling procesy odzysku należy przekazywać do GIOŚ w terminie do 10 lipca za okres od 1 stycznia do 30 czerwca i do końca lutego za okres od 1 lipca do 31 grudnia każdego roku.
2. Sprawozdanie o odpadach pochodzących ze zużytego sprzętu należy przekazywać do GIOŚ w terminie do 31 lipca za okres od 1 stycznia do 30 czerwca i do dnia 15 marca za okres od 1 lipca do 31 grudnia każdego roku.

Inne informacje dotyczące systemu ZSEiE można uzyskać w następujących organizacjach;

- jednostki samorządu terytorialnego (urzędy gmin i miast, województwa),
- Organizacje Odzysku,
- operatorzy systemów zbierania,
- zakłady przetwarzające odpady ZSEiE.

Informacje o masie odpadów zbieranych w Lublinie uzyskano z Urzędu Miasta Lublin oraz od Organizacji Odzysku ELEKTRO-EKO.

ELEKTROŚMIEĆ ODZYSK
UNIESZKODLIWIENIE
RECYKLING
NATURA BATERIE AKUMULATORY
ZUŻYTY SPRZĘT CZYSTOŚĆ
MONITORING
ODZYSK ELEKTROODPADY
EKOLOGIA SELEKTYWNA ZBIÓRKA
ŚRODOWISKO EKOLOGIA
RECYKLING ZAGOSPODAROWANIE
AKUMULATOR RECYKLING
BATERIE CZYSTOŚĆ CZYSTOŚĆ
ELEKTROODPADY
ODPOWIEDZIALNOŚĆ
RECYKLING EKOLOGIA

3.

Analiza funkcjonalno-organizacyjna zbierania i przetwarzania ZSEiE w Gminie Lublin z wykorzystaniem metodologii SWOT

RECYKLING

ODZYSK ZUŻYTY SPRZĘT

NATURA BATERIE

ŚRODOWISKO

3. Analiza funkcjonalno-organizacyjna zbierania i przetwarzania ZSEiE w gminie Lublin z wykorzystaniem metodologii SWOT.

Poniżej przedstawiono analizę SWOT proponowanych scenariuszy i wariantów zbierania elektrośmieci w gminie Lublin.

Analiza SWOT

S (Strengths – mocne strony) W (Weaknesses – słabe strony)

O (Opportunities - szanse) T (Threats zagrożenia)

1. Wariant zbierania i przetwarzania ZSEiE w oparciu o system małej ilości stacjonarnych pojemników o dużej kubaturze

	MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
CZYNNIKI WEWNĘTRZNE	<ul style="list-style-type: none"> Niskie koszty utworzenia systemu Niskie koszty utrzymania systemu Możliwość utworzenia systemu odbioru ZSEiE w krótkim czasie 	<ul style="list-style-type: none"> Słaby dostęp do pojemników, w tym przede wszystkim na osiedlach domów jednorodzinnych Mała świadomość społeczna poprzez wizualną obecność pojemników Odbiór odpadów z małą częstotliwością przez co narażone są one na ingerencję osób trzecich
CZYNNIKI ZEWNĘTRZNE	SZANSE	ZAGROŻENIA
	<ul style="list-style-type: none"> Zmiana prawodawstwa w zakresie zbierania odpadów, w tym przede wszystkim pod kątem finansowania systemu Utworzenie dobrego klimatu do współpracy na linii samorząd-przedsiębiorca-organizacja odzysku Podniesienie świadomości społeczeństwa w zakresie zagospodarowania ZSEiE Wprowadzenie monitoringu miejsc odbioru odpadów Możliwość pozyskania środków zewnętrznych na sfinansowanie systemu Kontrola odbioru ZSEiE przez wprowadzających sprzęt na rynek Wprowadzenie finansowych bodźców dla firm, zajmujących się przetwarzaniem ZSEiE Wzrost ilości firm zajmujących się przetwarzaniem ZSEiE 	<ul style="list-style-type: none"> Niskie prawdopodobieństwo spełnienia warunku zebrania 4 kg ZSEE rocznie na mieszkańca Bardzo prawdopodobne wyrzucanie ZSEiE razem z odpadami komunalnymi Stosunkowo duża ilość odpadów trafiających do środowiska w sposób niekontrolowany (punkty skupu złomu, nielegalne składowiska, itp.) Małe szanse na dofinansowanie ze względu na mały efekt ekologiczny Dewastacja pojemników Wzrost ilości elektrośmieci i zużytych baterii ze względu na wzrost konsumpcji sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz żywotność urządzeń

2. Wariant zbierania i przetwarzania ZSEiE w oparciu o system dużej ilości stacjonarnych pojemników małych kubatur

CZYNNIKI WEWNĘTRZNE	MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
		<ul style="list-style-type: none"> • Dostyc niskie koszty utworzenia systemu • Możliwość utworzenia systemu odbioru ZSEiE w krótkim czasie • Średnio wysokie koszty utrzymania systemu
CZYNNIKI ZEWNĘTRZNE	SZANSE	ZAGROŻENIA
	<ul style="list-style-type: none"> • Zmiana prawodawstwa w zakresie zbierania odpadów, w tym przede wszystkim pod kątem finansowania systemu • Utworzenie dobrego klimatu do współpracy na linii samorząd-przedsiębiorca-organizacja odzysku • Podniesienie świadomości społeczeństwa w zakresie zagospodarowania ZSEiE • Wprowadzenie monitoringu miejsc odbioru odpadów • Możliwość pozyskania środków zewnętrznych na sfinansowanie systemu • Kontrola odbioru ZSEiE przez wprowadzających sprzęt na rynek • Wprowadzenie finansowych bodźców dla firm, zajmujących się przetwarzaniem ZSEiE • Wzrost ilości firm zajmujących się przetwarzaniem ZSEiE 	<ul style="list-style-type: none"> • Niskie prawdopodobieństwo spełnienia warunku zebrania 4 kg ZSEE rocznie na mieszkańca • Brak możliwości wprowadzenia monitoringu miejsc odbioru ze względu na ich ilość • Stosunkowo duża ilość odpadów trafiających do środowiska w sposób niekontrolowany (punkty skupu złomu, nielegalne składowiska, itp.) • Małe szanse na dofinansowanie ze względu na mały efekt ekologiczny • Dewastacja pojemników • Wzrost ilości elektrośmieci i zużytych baterii ze względu na wzrost konsumpcji sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz żywotność urządzeń

3. Wariant zbierania i przetwarzania ZSEiE w oparciu o system stacjonarnych małych pojemników średniej ilości i małej ilości dużych kubatur

CZYNNIKI WEWNĘTRZNE	MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
	<ul style="list-style-type: none"> Wysokie koszty utworzenia systemu Średnio wysokie koszty utrzymania systemu Możliwość utworzenia systemu odbioru ZSEiE w dosyć krótkim czasie Doby dostęp do pojemników 	<ul style="list-style-type: none"> Wymuszony odbiór odpadów z dużą częstotliwością Duża ilość pojemników narażonych na dewastację
CZYNNIKI ZEWNĘTRZNE	SZANSE	ZAGROŻENIA
	<ul style="list-style-type: none"> Zmiana prawodawstwa w zakresie zbierania odpadów, w tym przede wszystkim pod kątem finansowania systemu Utworzenie dobrego klimatu do współpracy na linii samorząd-przedsiębiorca-organizacja odzysku Podniesienie świadomości społeczeństwa w zakresie zagospodarowania ZSEiE Wprowadzenie częściowego monitoringu miejsc odbioru odpadów Możliwość pozyskania środków zewnętrznych na sfinansowanie systemu Kontrola odbioru ZSEiE przez wprowadzających sprzęt na rynek Wprowadzenie finansowych bodźców dla firm, zajmujących się przetwarzaniem ZSEiE Wzrost ilości firm zajmujących się przetwarzaniem ZSEiE 	<ul style="list-style-type: none"> Średnie prawdopodobieństwo spełnienia warunku zebrania 4 kg ZSEE rocznie na mieszkańca Brak możliwości wprowadzenia pełnego monitoringu miejsc odbioru ze względu na ich ilość Stosunkowo duża ilość odpadów trafiających do środowiska w sposób niekontrolowany (punkty skupu złomu, nielegalne składowiska, itp.) Dosyć małe szanse na dofinansowanie ze względu na średni efekt ekologiczny Dewastacja pojemników Wzrost ilości elektrośmieci i zużytych baterii ze względu na wzrost konsumpcji sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz żywotność urządzeń

4. Wariant zbierania i przetwarzania ZSEiE w oparciu o system mobilnych punktów odbioru odpadów

CZYNNIKI WEWNĘTRZNE	MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
	<ul style="list-style-type: none"> Niskie koszty utworzenia systemu Niskie koszty utrzymania systemu Możliwość utworzenia systemu odbioru ZSEiE w krótkim czasie 	<ul style="list-style-type: none"> Słaby dostęp ze względu na częstotliwość odbioru Konieczność intensywnego informowania o akcjach odbioru odpadów
CZYNNIKI ZEWNĘTRZNE	SZANSE	ZAGROŻENIA
	<ul style="list-style-type: none"> Zmiana prawodawstwa w zakresie zbierania odpadów, w tym przede wszystkim pod kątem finansowania systemu Utworzenie dobrego klimatu do współpracy na linii samorząd-przedsiębiorca-organizacja odzysku Podniesienie świadomości społeczeństwa w zakresie zagospodarowania ZSEiE Możliwość pozyskania środków zewnętrznych na sfinansowanie systemu Kontrola odbioru ZSEiE przez wprowadzających sprzęt na rynek Wprowadzenie finansowych bodźców dla firm, zajmujących się przetwarzaniem ZSEiE Wzrost ilości firm zajmujących się przetwarzaniem ZSEiE 	<ul style="list-style-type: none"> Niskie prawdopodobieństwo spełnienia warunku zebrania 4 kg ZSEE rocznie na mieszkańca Stosunkowo duża ilość odpadów trafiających do środowiska w sposób niekontrolowany (punkty skupu złomu, nielegalne składowiska, itp.) Małe szanse na dofinansowanie ze względu na mały efekt ekologiczny Wzrost ilości elektrośmieci i zużytych baterii ze względu na wzrost konsumpcji sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz żywotność urządzeń

5. Wariant zbierania i przetwarzania ZSEiE w oparciu o system stacjonarnych pojemników dużych kubatur i mobilnych punktów odbioru odpadów

CZYNNIKI WEWNĘTRZNE	MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
		<ul style="list-style-type: none"> Łatwa możliwość oddania ZSEiE przez mieszkańców poprzez dobry dostęp do punktów odbioru
CZYNNIKI ZEWNĘTRZNE	SZANSE	ZAGROŻENIA
	<ul style="list-style-type: none"> Zmiana prawodawstwa w zakresie zbierania odpadów, w tym przede wszystkim pod kątem finansowania systemu Utworzenie dobrego klimatu do współpracy na linii samorząd-przedsiębiorca-organizacja odzysku Podniesienie świadomości społeczeństwa w zakresie zagospodarowania ZSEiE Wprowadzenie monitoringu miejsc odbioru odpadów Możliwość pozyskania środków zewnętrznych na sfinansowanie systemu Kontrola odbioru ZSEiE przez wprowadzających sprzęt na rynek Wprowadzenie finansowych bodźców dla firm, zajmujących się przetwarzaniem ZSEiE Wzrost ilości firm zajmujących się przetwarzaniem ZSEiE Dosyć wysokie prawdopodobieństwo spełnienia warunku zebrania 4 kg ZSEE rocznie na mieszkańca 	<ul style="list-style-type: none"> Stosunkowo duża ilość odpadów trafiających do środowiska w sposób niekontrolowany (punkty skupu złomu, nielegalne składowiska, itp.) Dewastacja pojemników Wzrost ilości elektrośmieci i zużytych baterii ze względu na wzrost konsumpcji sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz żywotność urządzeń

6. Wariant zbierania i przetwarzania ZSEiE w oparciu o system stacjonarnych pojemników małych kubatur i mobilnych punktów odbioru odpadów

CZYNNIKI WEWNĘTRZNE	MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
		<ul style="list-style-type: none"> Łatwa możliwość oddania ZSEiE przez mieszkańców poprzez dobry dostęp do punktów odbioru
CZYNNIKI ZEWNĘTRZNE	SZANSE	ZAGROŻENIA
	<ul style="list-style-type: none"> Zmiana prawodawstwa w zakresie zbierania odpadów, w tym przede wszystkim pod kątem finansowania systemu Utworzenie dobrego klimatu do współpracy na linii samorząd-przedsiębiorca-organizacja odzysku Podniesienie świadomości społeczeństwa w zakresie zagospodarowania ZSEiE Wprowadzenie monitoringu miejsc odbioru odpadów Możliwość pozyskania środków zewnętrznych na sfinansowanie systemu Kontrola odbioru ZSEiE przez wprowadzających sprzęt na rynek Wprowadzenie finansowych bodźców dla firm, zajmujących się przetwarzaniem ZSEiE Wzrost ilości firm zajmujących się przetwarzaniem ZSEiE Dosyć wysokie prawdopodobieństwo spełnienia warunku zebrania 4 kg ZSEE rocznie na mieszkańca 	<ul style="list-style-type: none"> Stosunkowo duża ilość odpadów trafiających do środowiska w sposób niekontrolowany (punkty skupu złomu, nielegalne składowiska, itp.) Dewastacja pojemników Wzrost ilości elektrośmieci i zużytych baterii ze względu na wzrost konsumpcji sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz żywotność urządzeń

7. Wariant zbierania i przetwarzania ZSEiE w oparciu o system stacjonarnych pojemników małych i dużych kubatur oraz mobilnych punktów odbioru odpadów

CZYNNIKI WEWNĘTRZNE	MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
		<ul style="list-style-type: none"> Bardzo łatwa możliwość oddania ZSEiE przez mieszkańców poprzez dobry dostęp do punktów odbioru
CZYNNIKI ZEWNĘTRZNE	SZANSE	ZAGROŻENIA
	<ul style="list-style-type: none"> Zmiana prawodawstwa w zakresie zbierania odpadów, w tym przede wszystkim pod kątem finansowania systemu Utworzenie dobrego klimatu do współpracy na linii samorząd-przedsiębiorca-organizacja odzysku Podniesienie świadomości społeczeństwa w zakresie zagospodarowania ZSEiE Wprowadzenie monitoringu miejsc odbioru odpadów Możliwość pozyskania środków zewnętrznych na sfinansowanie systemu Kontrola odbioru ZSEiE przez wprowadzających sprzęt na rynek Wprowadzenie finansowych bodźców dla firm, zajmujących się przetwarzaniem ZSEiE Wzrost ilości firm zajmujących się przetwarzaniem ZSEiE Bardzo wysokie prawdopodobieństwo spełnienia warunku zebrania 4 kg ZSEE rocznie na mieszkańca 	<ul style="list-style-type: none"> Stosunkowo duża ilość odpadów trafiających do środowiska w sposób niekontrolowany (punkty skupu złomu, nielegalne składowiska, itp.) Dewastacja pojemników Wzrost ilości elektrośmieci i zużytych baterii ze względu na wzrost konsumpcji sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz żywotność urządzeń

Podsumowując powyższą analizę SWOT należy mieć na względzie, że najistotniejszymi elementami projektowanego docelowego systemu odbioru i zagospodarowania ZSEiE są:

- Spełnienie warunku zebrania 4 kg ZSEiE rocznie na mieszkańca w perspektywie krótkookresowej (5 lat) i 8 kg w perspektywie długookresowej (10 lat).
- Utworzenie systemu, którego finansowanie będzie możliwe z wykorzystaniem środków Unii Europejskiej w nowej perspektywie finansowania 2014 – 2020.

ELEKTROŚMIEĆ ODZYSK
UNIESZKODLIWIENIE
RECYKLING
NATURA BATERIE AKUMULATORY
ZUŻYTY SPRZĘT CZYSTOŚĆ
MONITORING
ODZYSK ELEKTROODPADY
EKOLOGIA SELEKTYWNA ZBIÓRKA
ŚRODOWISKO EKOLOGIA
RECYKLING ZAGOSPODAROWANIE
AKUMULATOR RECYKLING
BATERIE CZYSTOŚĆ CZYSTOŚĆ
ELEKTROODPADY
ODPOWIEDZIALNOŚĆ
RECYKLING EKOLOGIA

4.

**Określenie wizji
- opis oczekiwanego
(pożądanego) stanu
Gminy Lublin w zakresie
gospodarowania ZSEiE**

RECYKLING

ODZYSK ZUŻYTY SPRZĘT

NATURA BATERIE

ŚRODOWISKO

4. Określenie wizji – opis oczekiwanego (pożądanego) stanu gminy Lublin w zakresie gospodarowania ZSEiE.

Przyszłe działania w zakresie stworzenia spójnego systemu zagospodarowania ZSEiE muszą obejmować kompleksowo wszystkie etapy gospodarowania tego typu odpadami począwszy od selektywnego zbierania a skończywszy na zagospodarowaniu odpadów. Obecnie ilość zbieranych ZSEiE jest bardzo niska i wynosi ok. 1,1 kg/mieszkańca. Przyszłościowy system zagospodarowania ma być skuteczny, optymalny i zapewniać osiągnięcie celów wyznaczanych przez UE w zakresie zagospodarowania ZSEiE.

Celem takiego systemu powinno być osiągnięcie do 2020 roku wskaźnika dla miasta Lublina wynoszącego co najmniej 4 kg/mieszkańca zebranych odpadów ZSEiE.

Z tego powodu dalsze udoskonalanie systemu gospodarowania ZSEiE w Lublinie powinno być realizowane w następujących kierunkach:

1. Badania ankietowe mieszkańców – wytwórców odpadów ZSEE.
2. Stworzenie spójnej, wieloletniej strategii informacyjnej.
3. Zwiększenie ilości miejsc, gdzie można się selektywnie pozbyć się odpadów ZSEiE.
4. Podjęcie działań eliminujących niewłaściwe postępowanie z odpadami.
5. Weryfikacja i aktualizacja umowy między gminą a Organizacją Odzysku w zakresie zbierania ZSEiE.

Badania ankietowe mieszkańców – wytwórców odpadów ZSEE.

Badania opinii społecznej mieszkańców powinny mieć na celu nie tylko analizę poziomu świadomości mieszkańców, ale też ustalenie przyszłych kierunków rozwoju systemu gospodarowania odpadami ZSEiE. Rzeczą bezdyskusyjną jest to, że sam przekaz medialny nie wystarczy do poprawy zachowań mieszkańców w Lublinie, jeżeli nie będzie mu towarzyszyło zwiększenie ilości oznakowanych, powszechnie dostępnych miejsc, gdzie można się tych odpadów pozbyć. Miejsca te powinny zostać wybrane nie na podstawie teoretycznych spekulacji, lecz rzeczywistego zapotrzebowania. W tym celu należy przeprowadzać badania ankietowe na temat pożądanej przez mieszkańców ilości i lokalizacji tych miejsc. Ankiety udzielą precyzyjnych wskazówek, jak duży odsetek mieszkańców miasta chciałby rozmieszczenia punktów zbiórki przy centrach handlowych, a jaki w innych określonych miejscach. Będą też źródłem odpowiedzi na pytanie, do jakiego stopnia sprawdzają się miejsca okresowej zbiórki, czy też może lepiej byłoby stawiać na punkty czynne stale. Jeżeli chodzi o zasady funkcjonowania miejsc zbiórki okresowej, trzeba się dowiedzieć, czy mieszkańcy woleliby zwiększenie liczby pojemników się tam znajdujących, czy też częstszą zbiórkę przy mniejszej ilości pojemników. Podsumowując, każdy aspekt funkcjonowania systemu selektywnej zbiórki ZSEiE musi być zweryfikowany w oparciu o badania opinii publicznej.

Stworzenie spójnej, wieloletniej strategii informacyjnej.

Działania edukacyjno-informacyjne wpływające na świadomość mieszkańców, aby były skuteczne, nie mogą być podejmowane jedynie doraźnie ani okresowo. Kampania informacyjna dotycząca odpadów komunalnych powinna być prowadzona stale, zawierając spójny, jednolity przekaz. Dotyczy to również ZSEiE oraz zużytych baterii i akumulatorów.

Zwiększenie ilości miejsc, gdzie można się selektywnie pozbyć odpadów ZSEiE.

Wiąże się z tym kluczowe zagadnienie, jakim jest zwiększenie ilości miejsc, w jakich można się selektywnie pozbyć odpadów ZSEiE. Fundamentalne znaczenie będzie miało przy tym ustalenie, czy najodpowiedniejszym rozwiązaniem dla Lublina są stałe punkty zbiórki, czy okresowe, czy też może odbiór elektrośmieci bezpośrednio z nieruchomości.

Ilość punktów, w których można wyrzucić zużyte elektroodpady zwiększa się rokrocznie. W ostatnim czasie powstało kilkanaście punktów wyposażonych w nowe pojemniki, zlokalizowane np.: przy marketach czy spółdzielniach mieszkaniowych.

Dodatkowo coraz więcej sklepów wielkopowierzchniowych, średniopowierzchniowych i małych osiedlowych jest wyposażona w pojemniki do wyrzucania zużytych elektroodpadów, w tym przede wszystkim zużytych baterii i świetlówek.

Docelowo planuje się znaczne zwiększenie ilości pojemników do odbioru elektroodpadów na terenie miasta. Bardzo istotnym elementem będzie odpowiednie usytuowanie nowych pojemników. Wydaje się, że najodpowiedniejsze będą następujące lokalizacje:

- poblizie istniejących na osiedlach altan śmietnikowych,
- poblizie często uczęszczanych na osiedlach szlaków komunikacyjnych,
- poblizie dużych sklepów lub grup sklepów,

Bardzo dobrym miejscem lokalizacji nowych pojemników, ze względu na dostępność oraz prowadzony stały monitoring mogą być okolice istniejących i nowopowstających punktów wypożyczania rowerów.

W ramach zadania związanego z instalowaniem nowych pojemników na elektroodpady, projektuje się również montaż tablic informacyjnych, dotyczących lokalizacji najbliższych pojemników. Będą one montowane np. przy altanach śmietnikowych jeżeli pojemniki nie będą przy nich ustawiane. Dodatkowe informacje o pojemnikach powinny być umieszczane np.: na osiedlowych tablicach ogłoszeń czy w miejscach ogłoszeń spółdzielni mieszkaniowych.

W celu uproszczenia i ujednolicenia systemu odbioru elektroodpadów planuje się stworzenie jednolitego systemu oznakowań (identyfikalność) miejsc odbioru.

W ramach poprawy dostępności mieszkańców do miejsc odbioru elektroodpadów planuje się utworzenie zakładki na stronie internetowej Urzędu Miasta Lublin z mapką i lokalizacją miejsc odbioru zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego a także zużytych baterii i świetlówek. W bazie będą występowały wszystkie legalne miejsca odbioru tego typu odpadów.

Podjęcie działań eliminujących niewłaściwe postępowanie z odpadami.

Najpoważniejszym zagrożeniem dla środowiska ze strony odpadów ZSEiE pozostaje niewłaściwe postępowanie z nimi, nawet jeżeli nie zachodzi ono na dużą skalę. Toksyczne substancje mogą się uwolnić w wyniku wrzucenia elektrośmieci do odpadów zmieszanych, ich nielegalnego pozbywania się pojedynczo lub masowo w miejscach do tego celu nie przeznaczonych. Poważnym problemem mogą stać się zwłaszcza świetłówki w przypadku rozbicia, gdyż zawierają silnie toksyczne pary rtęci.

W tym celu konieczne jest stworzenie mechanizmu interwencyjnego reagowania na nieoczekiwane zagrożenia. Pierwszym tego etapem powinno być wypracowanie formuły przepływu informacji – od Gminy Miejskiej do obywateli i podmiotów gospodarczych, od obywatela do Urzędu Miasta lub innego odpowiedzialnego podmiotu, wskazanego i opłacanego przez samorząd miejski. Wynika to z niebezpiecznego charakteru tych odpadów i groźby przypadkowego, niekontrolowanego zanieczyszczenia środowiska. Wymaga to również zacieśnienia współpracy między sąsiednimi gminami (obserwowane jest bowiem przemieszczanie odpadów poza granice administracyjne gmin, a szczególnie narażone są tereny na ich pograniczu). Działania prewencyjne muszą się opierać na wypracowaniu mechanizmów szybkiego reagowania (np. patrol ekologiczny) i mieć jasno określone źródła finansowania.

Selektywna zbiórka ZSEiE nie będzie pełna, jeżeli obowiązku tego nie będą przestrzegać również podmioty gospodarcze. W tym celu konieczna jest kontrola selektywnego pozbywania się elektrośmieci przez wytwórców przez odpowiednie służby Urzędu Miasta, Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska, a w razie wystąpienia zagrożenia dla osób w miejscu ich pracy także Państwowej Inspekcji Pracy.

Należy też wzmocnić kontrolę podmiotów, które zbierają i przetwarzają odpady ZSEiE. Wiele podmiotów trudni się tym nielegalnie, prowadząc zbiórkę elektrośmieci a następnie demontując je w sposób niezgodny z wymaganiami ochrony środowiska.

Należy też wzmocnić kontrolę podmiotów, które zbierają i przetwarzają odpady ZSEiE. Wiele podmiotów trudni się tym nielegalnie, prowadząc zbiórkę elektrośmieci a następnie demontując je

w sposób niezgodny z wymaganiami ochrony środowiska.

Powstaje w ten sposób „szara strefa” gospodarowania ZSEiE, ukierunkowana na czerpanie zysku bez względu na środowisko oraz zdrowie i życie ludzi. Jest to bardzo istotny element całego systemu zagospodarowania zużytych elektroodpadami, który powinien zostać systemowo wyeliminowany, jeżeli system ma być ukierunkowany na bezpieczeństwo środowiska i człowieka.

Weryfikacja i aktualizacja umowy między gminą a Organizacją Odzysku w zakresie zbierania ZSEiE

Weryfikacja umowy między gminą a Organizacją Odzysku powinna mieć na celu wypracowanie umowy długoterminowej, precyzyjnie określającej zasady współpracy między samorządem miejskim a podmiotami zobowiązanymi do organizacji zbiórki i zagospodarowania odpadów, zwłaszcza pod względem zakresu uprawnień i przepływu informacji. Należały precyzyjnie zdefiniować źródła oraz sposób ewidencjonowania i ustalania ilości pozyskiwanych odpadów w celu zachowania transparentności. Należy również precyzyjnie zdefiniować zakres zobowiązań stron, aby nie dochodziło do niedomówień, nieporozumień czy dublowania obowiązków.

W 2013 roku na mocy Umowy między Organizacją Odzysku a gminą Lublin ElektroEko zobowiązała się do stworzenia zorganizowanego systemu zbierania ZSEiE w Lublinie, obejmującego:

- zorganizowanie i obsługę publicznych punktów zbierania,
- bezpłatny odbiór z gospodarstw domowych wielkogabarytowego ZSEiE,
- implementację Programu edukacyjnego dla szkół podstawowych w Lublinie,
- utworzenie Funduszu Oświatowego dla szkół biorących udział w Programie, przeznaczonego na pomoce dydaktyczne i wyposażenie techniczne,
- prowadzenie kampanii edukacyjnych w Lublinie w zakresie postępowania ze ZSEiE.

ELEKTROŚMIEĆ ODZYSK
UNIESZKODLIWIENIE
RECYKLING
NATURA BATERIE AKUMULATORY
ZUŻYTY SPRZĘT CZYSTOŚĆ
MONITORING
ODZYSK ELEKTROODPADY
EKOLOGIA SELEKTYWNA ZBIERANIE
ŚRODOWISKO EKOLOGIA
RECYKLING ZAGOSPODAROWANIE
AKUMULATOR RECYKLING
BATERIE CZYSTOŚĆ CZYSTOŚĆ
ELEKTROODPADY
ODPOWIEDZIALNOŚĆ
RECYKLING EKOLOGIA

5.

**Plan strategiczny
- określenie celów
długookresowych
(2015-2025)
i krótkookresowych
(2015-2020) oraz warianty
realizacji celów**

RECYKLING

ODZYSK ZUŻYTY SPRZĘT

NATURA BATERIE

ŚRODOWISKO

KUMULATORY
CZYSTOŚĆ ODZYSK
ELEKTROŚMIEĆ
UNIESZKODLIWIENIE
RECYKLING
NATURA BATERIE
ZUŻYTY SPRZĘT CZYSTOŚĆ
MONITORING
ODZYSK ELEKTROODPA
EKOLOGIA SELEKTYWNA ZBI
ŚRODOWISKO EKOLO
RECYKLING ZAGOSPODAROWANIE
AKUMULATOR RECYKLING
BATERIE CZYSTOŚĆ CZYSTOŚĆ
ELEKTROODPA
ODPOWIEDZIALNOŚĆ
RECYKLING EKOLOGIA

5. Plan strategiczny - określenie celów długookresowych (2015 - 2025) i krótkookresowych (2015 - 2020) oraz warianty realizacji celów.

Z uwagi na ambitny cel postawiony zgodnie przyjętą wizją przyszłościową systemu należy rozważyć kilka scenariuszy systemu, który mógłby zostać wdrożony w Lublinie.

Scenariusz 1

Strategia rozwoju zagospodarowania ZSEiE oparta o istniejący system zbierania i przetwarzania odpadów z istotnym zwiększeniem częstotliwości prowadzonych kampanii edukacyjnych w tym zakresie.

Scenariusz 2

Strategia rozwoju zagospodarowania ZSEiE oparta o zmodyfikowany system zbierania i przetwarzania odpadów w kierunku zwiększenia ilości pojemników stacjonarnych na odpady wielkogabarytowe (docelowo 20 pojemników) oraz umieszczenie pojemników na odpady małogabarytowe na osiedlach (docelowo 90 sztuk).

Scenariusz 3

Strategia rozwoju zagospodarowania ZSEiE oparta o istniejący system zbierania i przetwarzania odpadów z przebudową systemu w kierunku punktów mobilnych zbierania ZSEiE.

ELEKTROŚMIEĆ ODZYSK
UNIESZKODLIWIENIE
RECYKLING
NATURA BATERIE AKUMULATORY
ZUŻYTY SPRZĘT CZYSTOŚĆ
MONITORING
ODZYSK ELEKTROODPADY
EKOLOGIA SELEKTYWNA ZBIÓRKA
ŚRODOWISKO EKOLOGIA
RECYKLING ZAGOSPODAROWANIE
AKUMULATOR RECYKLING
BATERIE CZYSTOŚĆ CZYSTOŚĆ
ELEKTROODPADY
ODPOWIEDZIALNOŚĆ
RECYKLING EKOLOGIA

6.

**Promocja (uspołecznienie)
strategii - proponowane
warianty prowadzenia
dialogu społecznego oraz
pozyskania akceptacji
społecznej**

RECYKLING

ODZYSK ZUŻYTY SPRZĘT

NATURA BATERIE

ŚRODOWISKO

KUMULATORY
CZYSTOŚĆ ODZYSK
ELEKTROŚMIEĆ
UNIESZKODLIWIENIE
RECYKLING
NATURA BATERIE
ZUŻYTY SPRZĘT CZYSTOŚĆ
MONITORING
ODZYSK ELEKTROODPA
EKOLOGIA SELEKTYWNA ZBI
ŚRODOWISKO EKOLO
RECYKLING ZAGOSPODAROWANIE
AKUMULATOR RECYKLING
BATERIE CZYSTOŚĆ CZYSTOŚĆ
ELEKTROODPA
ODPOWIEDZIALNOŚĆ
RECYKLING EKOLOGIA

6. Promocja (uspołecznienie) strategii – proponowane warianty prowadzenia dialogu społecznego oraz pozyskania akceptacji społecznej

Promocja strategii w zakresie zagospodarowania ZSEiE powinna być stale prowadzona i adresowana do wszystkich interesariuszy systemu.

Warianty prowadzonych działań promocyjnych.

Wariant 1

Stworzenie kompleksowego programu edukacji ekologicznej opartego na prowadzeniu spotkań, wykładów i warsztatów w zakresie zagospodarowywania ZSEiE adresowanego do szkół wszystkich szczebli (również szkół wyższych).

Wariant 2

Stworzenie kompleksowego programu edukacji ekologicznej opartego na kampaniach reklamowych w zakresie zagospodarowywania ZSEiE obejmujących swoim działaniem wszystkie media (prasa, telewizja, radio).

Wariant 3

Stworzenie kompleksowego programu edukacji ekologicznej opartego różnych formach edukacji (wykłady, warsztaty) oraz kampaniach reklamowych w zakresie zagospodarowywania ZSEiE obejmujących swoim działaniem wszystkie media (prasa, telewizja, radio). Program adresowany byłby do wszystkich mieszkańców miasta Lublin.

ELEKTROŚMIEĆ ODZYSK
UNIESZKODLIWIENIE
RECYKLING
NATURA BATERIE AKUMULATORY
ZUŻYTY SPRZĘT CZYSTOŚĆ
MONITORING
ODZYSK ELEKTROODPADY
EKOLOGIA SELEKTYWNA ZBIÓRKA
ŚRODOWISKO EKOLOGIA
RECYKLING ZAGOSPODAROWANIE
AKUMULATOR RECYKLING
BATERIE CZYSTOŚĆ CZYSTOŚĆ
ELEKTROODPADY
ODPOWIEDZIALNOŚĆ
RECYKLING EKOLOGIA

7.

**Wdrażanie strategii
wraz z planem
finansowym i analizą
źródeł finansowania**

RECYKLING

ODZYSK ZUŻYTY SPRZĘT

NATURA BATERIE

ŚRODOWISKO

7. Wdrażanie strategii wraz z planem finansowym i analizą źródeł finansowania.

Szacunkowe koszty realizacji strategii

Wdrażanie strategii wiąże się oczywiście z kosztami. Planuje się, że strategia będzie wdrażana w dwóch perspektywach krótkookresowej (5 lat) i długookresowej (10 lat). Perspektywa krótkookresowa obejmować będzie rozbudowę systemu poprzez zakup niezbędnej infrastruktury oraz intensywną kampanię uspołeczniającą. Perspektywa długoterminowa będzie obejmować stałą akcję uspołeczniającą oraz działania korygujące w zakresie infrastruktury. W związku z takimi założeniami koszty realizacji strategii w najbliższych 5 latach będą znacznie wyższe od kosztów w perspektywie długoterminowej.

Analizę kosztową oparto o wcześniejsze doświadczenia związane z realizacją zadań z zakresu gospodarki ZSEiE, w tym zakupu pojemników oraz kosztów kampanii reklamowych.

Szacunkowe koszty wdrażania strategii podzielono na następujące obszary:

1. Przygotowanie dokumentacji.
 - Przygotowanie wniosków na wdrożenie Strategii w zakresie ZSEiE (finansowanie w oparciu o fundusze Unijne),
 - Uszczegółowienie strategii poprzez opracowanie Planu Gospodarki ZSEiE dla miasta Lublina,
 - Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.
2. Inwestycje w infrastrukturę.
 - Zakup kontenerów o pojemności 28 m³ – 6 szt.
 - Zakup kontenerów o pojemności 38 m³ – 4 szt.
 - Zakup kontenerów o pojemności 2,5 m³ – 50 szt.
 - Zakup pojemników na zużyte baterie – 150 szt.
 - Przygotowanie terenu pod kontenery (utwardzenie),
 - Montaż kontenerów i pojemników,
 - Zakup i montaż tablic informacyjnych o lokalizacji pojemników na elektroodpady (100 szt.).
3. Uspołeczenie strategii.
 - Przygotowanie kampanii informacyjnej
 - Wdrażanie kampanii w środkach masowego przekazu: spoty telewizyjne i radiowe, promocja w internecie, promocja w środka komunikacji,
 - Koszty materiałów informacyjnych: plakaty, broszury,
 - Przygotowanie kampanii edukacyjnej,
 - Wdrażanie kampanii edukacyjnej: dotacje do lekcji w szkołach, dotacje letnich eko szkół itp.,
 - Organizacja konferencji o zagospodarowaniu ZSEiE.
4. Odbiór i zagospodarowanie odpadów.
 - Koszty odbioru i zagospodarowania odpadów przez firmę zewnętrzną obsługującą teren gminy Lublin

Poniżej przedstawiono szacunkowe koszty realizacji strategii.

Lp	WYSZCZEGÓLNIENIE	PERSPEKTYWA KRÓTKOOKRESOWA SZACUNKOWE KOSZTY					PERSPEKTYWA DŁUGOOKRESOWA SZACUNKOWE KOSZTY				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
PRZYGOTOWANIE DOKUMENTACJI											
1	Przygotowanie wniosków na wdrożenie Strategii w zakresie ZSEiE (finansowanie w oparciu o fundusze Unijne)	50000,00									
2	Uszczegółowienie strategii poprzez opracowanie Planu Gospodarki ZSEiE dla miasta Lublina	30000,00									
3	Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko	20000,00									
INWESTYJCJE W INFRASTRUKTURĘ											
4	Zakup kontenerów o pojemności 28 m3 - 6 szt.		72000,00								
5	Zakup kontenerów o pojemności 38 m3 - 4 szt.		72000,00								

Łączne szacunkowe koszty realizacji strategii wynoszą w perspektywie krótkookresowej 5 pierwszych lat 1,654 mln zł a w perspektywie długookresowej 10 lat 2,354 mln zł.

Finansowanie realizacji strategii

Podaż pieniądza na gospodarkę odpadami pochodzi z różnych źródeł i przybiera różne formy. Są to źródła wspierane przez budżet państwa i samorządy oraz źródła prywatne. Pierwsze z nich to instytucje korzystające z budżetu państwa, funduszy województw, powiatów i gmin oraz pozabudżetowe instytucje publiczne, które tylko w wyjątkowych przypadkach korzystają ze środków budżetu państwa. Drugą grupę stanowią instytucje sektora prywatnego, takie jak banki komercyjne, fundusze inwestycyjne, towarzystwa leasingowe, itp.

Formy finansowania inwestycji ekologicznych (w tym w gospodarkę odpadami) dostępne na rynku można podzielić na zobowiązania finansowe (kredyty, pożyczki, obligacje, leasing), udziały kapitałowe (akcje i udziały w spółkach) oraz dotacje.

Wśród zobowiązań finansowych najbardziej rozpowszechnione są pożyczki udzielane przez fundusze ekologiczne. Obligacje i leasing są formami, które wymagają większych doświadczeń i umiejętności podmiotu starającego się o te formy dofinansowania.

Dla miasta Lublin dostępnymi sposobami finansowania inwestycji są:

- środki własne,
- kredyty i pożyczki udzielane w bankach komercyjnych,
- kredyty i pożyczki o oprocentowaniu preferencyjnym udzielane przez instytucje wspierające rozwój gmin,
- dotacje państwowe z funduszy krajowych,
- dotacje z innych podmiotów i instytucji (np. wsparcie poprzez Norweski Mechanizm Finansowy i Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego);
- pozyskanie inwestora strategicznego, utworzenie partnerstwa publiczno-prywatnego (PPP);
- współpraca z podmiotami prywatnymi, działającymi na terenie objętym systemem gospodarki odpadami ZSEiE oraz Organizacjami Odzysku (np. ELEKTRO-EKO)
- dotacje ze środków UE,
- partnerstwo publiczno prywatne,

Osiągane przez Polskę coraz lepsze wyniki w gospodarce odpadami są w dużej mierze efektem funkcjonującego systemu finansowani przedsięwzięć proekologicznych. Podstawę tego systemu stanowią przede wszystkim wsparcie środkami z UE oraz instytucjonalne fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej (Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej).

- Realizacja zadań związanych z budową systemu gospodarki odpadami ZSEiE w Lublinie wiąże się z wysokimi nakładami inwestycyjnymi. Większość instytucji, które udzielają dotacji lub korzystnie oprocentowanych kredytów na inwestycje w dziedzinie gospodarki odpadami, wymaga, żeby inwestycja osiągnęła odpowiednio duży efekt ekologiczny i objęła swym zasięgiem możliwie największą liczbę mieszkańców.

Obok wymienionych źródeł finansowania środki mogą być pozyskane z tytułu zagospodarowania odpadów ZSEiE w ramach opłaty za usuwanie i zagospodarowanie odpadów uiszczanej przez mieszkańców Lublina..

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej możliwe jest uzyskanie dofinansowania w formie pożyczki, pożyczki płatniczej, kredytu udzielanego ze środków Narodowego Funduszu przez banki, dopłaty do oprocentowania preferencyjnych kredytów i pożyczek, dotacji lub umorzenia. Udzielone dofinansowanie nie może przekroczyć 80% kosztów przedsięwzięcia. O dofinansowanie ze środków Narodowego Funduszu mogą ubiegać się podmioty podejmujące realizację przedsięwzięć służących ochronie środowiska i gospodarce. Środki finansowe z NFOŚiGW przyznawane są na cele określone w ustawie z 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska zgodnie z priorytetami i zasadami udzielania pomocy finansowej ze środków NFOŚiGW. Jako priorytetowe traktuje się przedsięwzięcia, których realizacja wynika z konieczności wypełnienia zobowiązań Polski wobec Unii Europejskiej w zakresie harmonizacji i implementacji prawa Unii Europejskiej, związanych z negocjacjami o członkostwo Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej w obszarze "środowisko" oraz wdrażania nowych uregulowań unijnych. Gospodarki odpadami dotyczy program nr 3 - ochrona powierzchni ziemi i wód poprzez zapobieganie powstawaniu odpadów, ich zagospodarowanie oraz rekultywację terenów zdegradowanych.

W ramach tego programu priorytetowego dofinansowane będą zadania określone w krajowym planie gospodarki odpadami oraz planach niższego szczebla (wojewódzkich, powiatowych, gminnych), m.in.:

- zagospodarowanie odpadów komunalnych oraz komunalnych osadów ściekowych,
- zagospodarowanie odpadów opakowaniowych i użytkowych,
- zagospodarowanie odpadów opakowaniowych i użytkowych – dofinansowanie środkami pochodzącymi z opłaty produktowej,
- zagospodarowanie i unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych.

Środki wojewódzkiego funduszu przeznacza się na wspomaganie m.in.: realizacji przedsięwzięć związanych z gospodarką odpadami i ochroną powierzchni ziemi, wykorzystania lokalnych źródeł energii odnawialnej oraz wprowadzanie bardziej przyjaznych dla środowiska nośników energii, Środki wojewódzkich funduszy przeznacza się również na dofinansowywanie m.in.: inwestycji ekologicznych realizowanych ze środków pochodzących z Unii Europejskiej oraz funduszy krajowych, innych zadań służących ochronie środowiska i gospodarce wodnej, wynikających z zasady zrównoważonego rozwoju.

Partnerstwo Publiczno-Prywatne

Zasady i tryb współpracy podmiotu publicznego i partnera prywatnego w ramach partnerstwa publiczno - prywatnego (PPP) reguluje ustawa o partnerstwie publiczno - prywatnym z dnia 28 lipca 2005 roku (Dz. U. Nr 169, poz. 1420). Pod pojęciem PPP rozumie się opartą na umowie współpracę podmiotu publicznego i partnera prywatnego, służącą realizacji zadania publicznego na rzecz podmiotu publicznego na zasadach określonych w ustawie, jeżeli przynosi to korzyści dla interesu publicznego przeważające w stosunku do korzyści wynikających z innych sposobów realizacji tego przedsięwzięcia. Do korzyści zalicza się: oszczędności w wydatkach podmiotu publicznego, podniesienie standardu świadczonych usług lub obniżenie uciążliwości dla otoczenia. Wg ustawy partnerstwo publiczno - prywatne można nawiązać w przypadku realizacji następujących przedsięwzięć: zaprojektowanie lub realizację inwestycji w wykonaniu zadania publicznego, świadczenie usług publicznych przez okres powyżej 3 lat, jeżeli obejmuje eksploatację, utrzymanie lub zarządzanie niezbędnym do tego składnikiem majątkowym, działanie na rzecz rozwoju gospodarczego i społecznego, w tym rewitalizacji albo zagospodarowania miasta lub jego części albo innego obszaru, przeprowadzone na podstawie projektu przedłożonego przez podmiot publiczny lub połączone z jego zaprojektowaniem przez partnera prywatnego, jeżeli wynagrodzenie partnera prywatnego nie będzie mieć formy zapłaty sumy pieniężnej przez podmiot publiczny, przedsięwzięcie pilotażowe, promocyjne, naukowe, edukacyjne lub kulturalne, wspomagające.

Środki Unii Europejskiej na lata 2014 - 2020

W perspektywie finansowej do 2020 r. do realizacji zadań związanych z gospodarką odpadami będzie można starać się o dofinansowanie z następujących programów:

- Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020,

- Program Wiedza Edukacja Rozwój 2014 – 2020,
- Program Operacyjny Polska Wschodnia 2014 – 2020,
- Program Operacyjny Pomoc Techniczna 2014 – 2020,
- Regionalny Program Operacyjny Dla Województwa Lubelskiego na lata 2014 – 2020,
- Europejska Współpraca Terytorialna i Europejski Instrument Sąsiedztwa na lata 2014 – 2020.

Poniżej przedstawiono krótką charakterystykę poszczególnych programów z szerszym omówieniem Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Lubelskiego na lata 2014 – 2020, który to wydaje się być najbardziej odpowiedni do finansowania działań związanych z gospodarką ZSEiE w najbliższym okresie.

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (POIiŚ 2014-2020) to krajowy program wspierający gospodarkę niskoemisyjną, ochronę środowiska, przeciwdziałanie i adaptację do zmian klimatu, transport i bezpieczeństwo energetyczne. Środki unijne z programu przeznaczone zostaną również w ograniczonym stopniu na inwestycje w obszary ochrony zdrowia i dziedzictwa kulturowego.

POIiŚ 2014-2020 będzie kontynuował główne kierunki inwestycji określone w jego poprzedniku – POIiŚ 2007-2013. Dotyczą one przede wszystkim rozwoju infrastruktury technicznej kraju w najważniejszych sektorach gospodarki.

Najważniejszymi beneficjentami POIiŚ 2014-2020 będą podmioty publiczne (w tym jednostki samorządu terytorialnego) oraz podmioty prywatne (przede wszystkim duże przedsiębiorstwa).

Głównym źródłem finansowania POIiŚ 2014-2020 będzie Fundusz Spójności (FS), dodatkowo przewiduje się wsparcie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR). Łączna wielkość środków unijnych zaangażowanych w realizację Programu wyniesie 27,41 mld euro. Pod względem budżetu jest to największy program operacyjny realizowany w Polsce w okresie 2014-2020.

Program Wiedza Edukacja Rozwój 2014 – 2020

PO WER stanowi odpowiedź na wyzwania i jednocześnie instrument realizacji Strategii Europa 2020.

Program uwzględni stojące przed Europą długofalowe wyzwania związane z globalizacją, rozwojem ekonomicznym, jakością polityk publicznych, zjawiskami demograficznymi, czy inwestycjami w kapitał ludzki. Poniżej przedstawiono najważniejsze wyzwania istniejące obecnie w zakresie poszczególnych. Budżet programu to 3,197 mld euro.

Program Operacyjny Polska Wschodnia 2014 – 2020

Makroregion Polski Wschodniej, który konstytuują województwa lubelskie, podkarpackie, podlaskie, świętokrzyskie i warmińsko-mazurskie, stanowi zwarty obszar o najniższym poziomie rozwoju gospodarczego w Polsce i jeden z najsłabszych w Unii Europejskiej. Charakter problemów niekorzystnie wpływających na sytuację społeczno-gospodarczą i perspektywy rozwoju tego obszaru w znacznej mierze mają wymiar strukturalny, będący konsekwencją historycznych uwarunkowań. Są one dodatkowo negatywnie wzmacniane skutkami peryferyjnego położenia makroregionu na zewnętrznej granicy Unii Europejskiej, za którą znajdują się w dużej mierze obszary jeszcze słabiej rozwinięte. Ze względu na specyfikę sytuacji społeczno-gospodarczej, Polska Wschodnia jest obszarem szczególnego zainteresowania polityki regionalnej, wymagającym podejmowania dodatkowych działań, umożliwiających nadrobienie

zapóźnień i zdynamizowanie rozwoju, co zostało odnotowane we wszystkich kluczowych krajowych dokumentach strategicznych dot. polityki rozwoju, tj. w Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju, Średniookresowej Strategii Rozwoju Kraju, Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego oraz Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju (KPZK). Charakter i skala wyzwań stojących przed makroregionem w kontekście zmieniających się uwarunkowań krajowych, europejskich i globalnych sprawiły, że niezbędna jest kontynuacja i intensyfikacja działań publicznych, prowadzących do skutecznego wykorzystania wewnętrznych potencjałów makroregionu i przełamania barier, utrudniających i spowalniających zachodzące w nim procesy rozwojowe. Należy podkreślić, że działania te stanowią istotny element krajowej polityki rozwoju ukierunkowanej na budowę silnych, konkurencyjnych i innowacyjnych regionów. Zgodnie z zapisami Umowy Partnerstwa, Polska Wschodnia jest jednym z obszarów strategicznej interwencji państwa, na których będą podejmowane działania współfinansowane przez fundusze WRS na lata 2014-2020 w ramach wszystkich krajowych programów operacyjnych, pięciu programów regionalnych oraz części programów EWT i EISP. Dodatkowe środki na wsparcie rozwoju i pozycji konkurencyjnej Polski Wschodniej przeznaczone będą w ramach niniejszego Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020 (PO PW). PO PW jako dodatkowy instrument wsparcia finansowego rozwoju gospodarczego i społecznego dedykowany wyłącznie 5 województwom Polski Wschodniej, tj. lubelskiemu, podlaskiemu, podkarpackiemu, świętokrzyskiemu i warmińsko-mazurskiemu, będzie wzmacniał (efekt synergii) i uzupełniał (zgodnie z zasadą komplementarności interwencji) oddziaływanie wsparcia realizowanego w ramach regionalnych i krajowych programów operacyjnych europejskiej polityki spójności, z których będą finansowane zasadnicze przedsięwzięcia rozwojowe.

Budżet programu to 2,0 mld euro.

Program Operacyjny Pomoc Techniczna 2014 – 2020

W unijnych i krajowych dokumentach strategicznych trudno znaleźć odniesienie do tak specyficznego programu jakim jest Program Operacyjny Pomoc Techniczna 2014-2020. Jeśli jednak spojrzeć na ten program jako narzędzie wzmacniania administracji oraz instrument wsparcia realizacji polityki spójności to odniesienia widoczne są w szeregu dokumentów strategicznych.

Podstawowymi instrumentami realizacji celów Strategii na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu (Europa 2020) są opracowywane przez państwa członkowskie UE krajowe programy reform (KPR). W ramach prac nad KPR niezbędne było zidentyfikowanie obszarów, które stanowią bariery wzrostu.

Przyjęty przez Rząd w kwietniu 2011 r. (i sukcesywnie aktualizowany) Krajowy Program Reform na rzecz realizacji strategii Europa 2020 przewiduje m.in. działania na rzecz poprawy jakości usług świadczonych przez administrację publiczną. Został on tak zaprojektowany, aby w maksymalny sposób wykorzystywać środki z polityki spójności. Oznacza to, że POPT wpływa w perspektywie finansowej 2007-2013 i może wpływać w okresie 2014-2020 na osiągnięcie celów KPR w dwojaki sposób: przede wszystkim poprzez wzmacnianie systemu zarządzania i wdrażania polityki spójności, jako jednego z głównych systemów realizacji KPR, ale także poprzez tworzenie dobrej praktyki dla administracji nieuczestniczącej we wdrażaniu polityki spójności poprzez skuteczne stosowanie monitoringu i ewaluacji, wdrażanie uproszczeń administracyjnych, skuteczne komunikowanie się w ramach systemu i z otoczeniem, udział partnerów społecznych w systemie – te elementy są ujęte w KPR, w ramach obszaru priorytetowego 2 Innowacyjność dla wzrostu inteligentnego, jako niezbędne do usprawnienia administracji jako całości.

Kierunki działania pomocy technicznej w Polsce zostały zarekomendowane w Stanowisku Komisji w sprawie Umowy Partnerskiej oraz programów w Polsce na lata 2014-2020 (tzw. Position Paper). Zgodnie z powyższym dokumentem w okresie programowania 2014-2020, pomoc techniczna powinna działać w sposób bardziej uporządkowany w celu zapewnienia odpowiedniej zdolności polskiej administracji do zarządzania funduszami UE.

Budżet programu wynosi 570 mln euro.

Regionalny Program Operacyjny Dla Województwa Lubelskiego na lata 2014 – 2020

Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2014 - 2020 (RPO WL 2014-2020) jest jednym z 16 regionalnych programów operacyjnych, które służyć mają realizacji Umowy

Partnerstwa (UP) w zakresie polityki spójności. UP określa strategię Polski, priorytety i warunki efektywnego i skutecznego korzystania z Europejskich Funduszy Strukturalnych i Inwestycyjnych w latach 2014-2020 w celu realizacji unijnej strategii na rzecz inteligentnego, zrównoważonego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu.

RPO WL 2014-2020 został zaakceptowany przez Komisję Europejską (KE) decyzją nr C(2015) 887 z dnia 12 lutego 2015 r. oraz przyjęty przez Zarząd Województwa Lubelskiego w dniu 10 marca 2015 r.

Z uwagi na ramowy charakter RPO WL 2014-2020, IZ RPO została zobowiązana na mocy art. 2 pkt 25 i art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2014 r., poz. 1146) do przygotowania dodatkowego dokumentu uszczegóławiającego jego zapisy. Dokumentem takim jest niniejszy Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych RPO WL 2014-2020 (SZOOP), zwany również Uszczegółowieniem. Stanowi on kompendium wiedzy dla potencjalnych beneficjentów Programu na temat typów i możliwości realizacji projektów w jego ramach. Zawarte w nim informacje dotyczące m.in. typów projektów możliwych do dofinansowania, kryteriów oraz zasad ich wyborów, a także listy potencjalnych beneficjentów, umożliwią prawidłowe przygotowanie projektu i wniosku o jego dofinansowanie.

Celem RPO WL 2014-2020 jest podniesienie konkurencyjności regionu w oparciu o wewnętrzne potencjały, sprzyjające zwiększeniu spójności społecznej i terytorialnej. Cel Programu jest spójny ze strategicznymi celami rozwoju regionu lubelskiego, określonymi w Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 (z perspektywą do 2030 r.). Ponadto, dokumentem kierującym interwencję RPO WL 2014-2020 w zakresie badań i innowacji jest Regionalna Strategia Innowacji Województwa Lubelskiego do 2020 roku, wyznaczająca m.in. inteligentne specjalizacje regionalne priorytety polityki innowacyjnej.

Realizacja Programu będzie przebiegała poprzez wdrażanie 14 osi priorytetowych: 9 współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) oraz 5 (w tym oś dotycząca pomocy technicznej) z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS).

Wydatki kwalifikują się do otrzymania wkładu z RPO WL 2014 - 2020, jeżeli zostały poniesione przez beneficjenta i zapłacone między dniem 1 stycznia 2014 r. a dniem 31 grudnia 2023 r. Obszarem realizacji programu jest województwo lubelskie, które jest zaliczone do regionów słabiej rozwiniętych.

Na realizację RPO WL 2014-2020 przeznaczono łączną kwotę środków UE oraz odpowiadającego im wkładu krajowego w wysokości 2 624,66 mln EUR.

Wkład środków UE w finansowanie Programu wynosi 2 230,96 mln EUR, co stanowi 85 % ogółu środków zaangażowanych w finansowanie Programu. Wkład środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego wynosi 1 603,40 mln EUR, zaś 627,56 mln EUR pochodzi ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Szacunkowy poziom wkładu krajowego wyniesie 393,70 mln EUR. Wielkość krajowego wkładu publicznego dla RPO WL wyniesie 236,48 mln EUR, co stanowi 9 % ogółu środków zaangażowanych w finansowanie Programu. Wielkość środków prywatnych zaangażowanych we współfinansowanie Programu została wstępnie oszacowana na poziomie 157,22 mln EUR, co stanowi 6 % ogółu środków zaangażowanych w finansowanie Programu.

Interwencja w ramach Osi 6 Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów (CT 5 i 6) będzie dotyczyła m. in. gospodarki odpadami. Wsparcie zostanie skierowane na dokończenie tworzenia sprawnego systemu

zagospodarowania odpadów w oparciu o instalacje regionalne, wdrażanie technologii odzysku, a także likwidację zagrożeń wynikających ze składowania odpadów oraz rekultywacji wysypisk. Na zadania finansowane w ramach 6 osi prorytetowej przeznaczono 154,6 mln euro.

Jednostką odpowiedzialną za realizację Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Lubelskiego na lata 2014 – 2020 jest Marszałek Województwa Lubelskiego.

Pozostałe programy będą realizowane przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego.

7.1. Wybór najkorzystniejszego wariantu osiągnięcia planowanego celu.

Wśród wielu wariantów, które zostały przedstawione jako propozycja zostanie zrealizowany ten, którego stosunek kosztów do efektów ekologicznych jest optymalny.

Wydaje się, że system oparty na zagospodarowywaniu odpadów ZSEiE w dotychczasowym kształcie, tylko rozbudowany o większą liczbę nowych pojemników zarówno na odpady wielkogabarytowe jak i małe gabarytowe ZSEiE będzie najkorzystniejszy.

Zatem Scenariusz 2 poprzez zwiększenie dostępności miejsc na złożenie odpadów ZSEiE będzie sprzyjał osiągnięciu założonym celom.

7.2. Program działań na lata 2015-2020.

Tabela 8. Harmonogram realizacji proponowanych zadań zgodnych z scenariuszem 2.

Zadanie	Lata realizacji																			
	2016				2017				2018				2019				2020			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Przygotowanie wniosków na wdrożenie Strategii w zakresie ZSEiE (finansowanie w głównej części oparcie o fundusze Unijne) oraz pozyskanie środków	■	■																		
Przygotowanie i prowadzenie Kampanii Edukacyjnej w zakresie zbierania i przetwarzania ZSEiE			■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Organizacja Konferencji dotyczącej wdrożenia Strategii					■															
Zakup i umieszczenie pojemników do zbierania odpadów wielkogabarytowych					■	■	■	■												
Zakup i umieszczenie pojemników do zbierania odpadów małogabarytowych					■	■	■	■												
Zbieranie ZSEiE i przekazywanie do Zakładów przetwarzania					■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Prowadzenie szkoleń i warsztatów z zakresu zagospodarowywania ZSEiE			■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Monitoring wdrażania Strategii	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■

7.3. Uczestnicy wdrażanej Strategii – grupy docelowe, zakres i stopień zaangażowania.

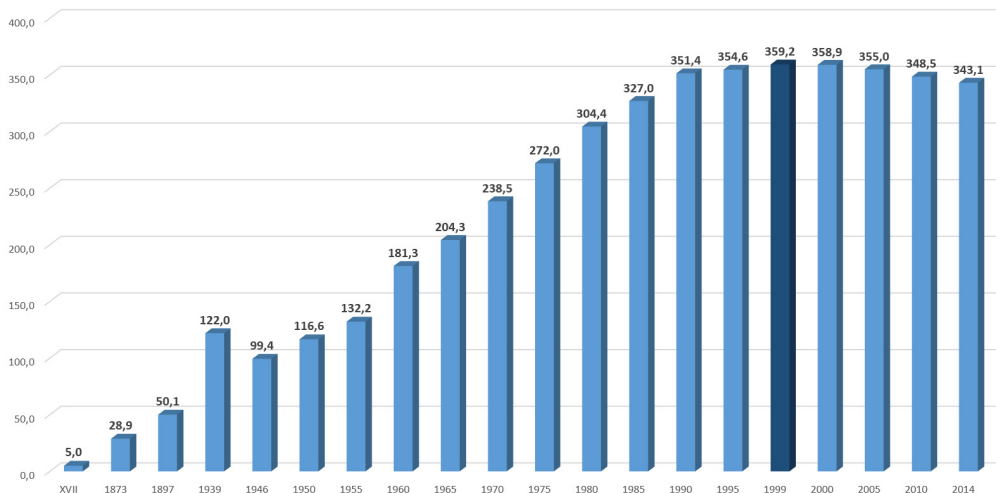
7.3.1. Samorząd lokalny.

Bardzo ważną rolę we wdrażaniu strategii ma samorząd lokalny. Nie tylko powinien być inspiratorem szczegółowych działań i zadań, ale przede wszystkim odpowiadać za efekty tych działań.

W przypadku gminy Lublin zadanie to powinno spoczywać na Wydziale Ochrony Środowiska. Wydział ten posiada odpowiedni potencjał dla koordynacji działań przyjętych w strategii.

7.3.2. Mieszkańcy Lublina.

Mieszkańcy Lublina są grupą docelową wszystkich podjętych działań zgodnie ze strategią zagospodarowania ZSEiE. Liczba mieszkańców w ostatnim okresie zaczyna spadać, co jest związane z ruchami migracyjnymi oraz niską liczbą urodzin. Niektóre z prognoz mówią, że w ciągu 20-30 lat liczba może spaść o ok. 60-70 tys.

Wykres 2. Zmiany liczby mieszkańców Lublina na przestrzeni kilkuset lat.

Skuteczność realizacji szczegółowych zadań Strategii będzie zależać od zrozumienia wagi problemu przez mieszkańców.

7.3.3. Operatorzy systemu – wytwórcy odpadów ZSEiE, podmioty zbierające, transportujące i przetwarzające.

Z danych zawartych w Planie Gospodarki Odpadami dla województwa lubelskiego wynika, że na terenie województwa prowadzą swoją działalność 3 firmy przetwarzające odpady ZSEE. Poniżej w tabeli 9 przedstawiono wykaz firm wraz z informacją o nominalnej mocy przerobowej instalacji do przetwarzania ZSEE.

Tabela 9.
Wykaz firm zajmujących się przetwarzaniem ZSEE w województwie lubelskim.

Nazwa przedsiębiorstwa	Proces odzysku lub unieszkodliwiania	Nominalna moc przerobowa (Mg)
Eko Harpoon Technologie Ekologiczne, ul. Cementowa 20, 22-170 Rejowiec Fabryczny	R15	100
Polska Korporacja Recyklingu Sp. z o.o. ul. Metalurgiczna 17d, 20-324 Lublin	R3, R4, R5, R12	12 659
Wojmar FHU Wojciech Kokoszkiewicz, ul. Słowackiego 4, 21-500 Biała Podlaska	R15	700
ŁĄCZNIE		13 459

Z danych zawartych w tabeli wynika, że najważniejszym na rynku przedsiębiorstwem zajmującym się profesjonalnie przetwarzaniem odpadów ZSEE i posiadającym 3 linie technologiczne jest Polska Korporacja Recyklingu Sp. z o.o. w Lublinie, która wg danych WPGO dla województwa lubelskiego zapewnia możliwość przetworzenie ok. 12 659Mg odpadów ZSEE.

7.3.4. Instytucje nadzorujące i kontrolujące (Straż Miejska, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska i inni).

Straż miejska

Straż Miejska działa na podstawie przepisów zawartych w Ustawie z dn. 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych. Prezydent Miasta Lublin ma prawo powoływać i odwoływać Komendanta Straży Miejskiej oraz sprawować nadzór nad jej działaniem. W zakresie fachowym nadzór nad działalnością Straży sprawuje Komendant Główny Policji, poprzez Komendanta Wojewódzkiego Policji. Straż wykonuje zadania w zakresie ochrony porządku publicznego wynikające z ustaw i aktów prawa miejscowego.

Zgodnie z ustawą do zadań Straży należy m. in.:

- ochrona porządku w miejscach publicznych,
- współdziałanie z właściwymi podmiotami w zakresie pomocy w usuwaniu awarii technicznych i skutków klęsk żywiołowych oraz innych miejscowych zagrożeń,
- zabezpieczenie miejsca katastrofy lub innego podobnego zdarzenia albo miejsc zagrożonych takim zdarzeniem przed dostępem osób postronnych,
- informowanie społeczności lokalnej o stanie i rodzajach zagrożeń, a także inicjowanie i uczestnictwo w działaniach mających na celu zapobieganie zagrożeniom i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami społecznymi.

W zakres powyższych zadań wpisuje się reagowanie na niekontrolowane składowanie odpadów (w tym elektrośmieci i zużytych baterii), informowanie lokalnej społeczności o możliwościach oddania elektrośmieci i zużytych baterii oraz zwracanie uwagi na konsekwencje związane z nieprzestrzeganiem prawa tym zakresie.

Strażnik, wykonując czynności służbowe, ma prawo m. in. do:

1. udzielania pouczeń, zwracania uwagi, ostrzeżenia lub stosowania innych środków oddziaływania wychowawczego,
2. legitymowania osób w uzasadnionych przypadkach w celu ustalenia ich tożsamości,
3. ujęcia osób stwarzających w sposób oczywisty bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego, a także dla mienia i niezwłocznego doprowadzenia do najbliższej jednostki Policji,
4. nakładania grzywnien w postępowaniu mandatowym za wykroczenia określone w trybie przewidzianym przepisami o postępowaniu w sprawach o wykroczenia,

5. dokonywania czynności wyjaśniających, kierowania wniosków o ukaranie do sądu, oskarżenia przed sądem i wnoszenia środków odwoławczych - w trybie i zakresie określonych w Kodeksie postępowania w sprawach o wykroczenia,
6. wydawania poleceń,
7. żądania niezbędnej pomocy od instytucji państwowych i samorządowych,
8. zwracania się, w nagłych przypadkach, o pomoc do jednostek gospodarczych, prowadzących działalność w zakresie użyteczności publicznej oraz organizacji społecznych, jak również do każdej osoby o udzielenie doraźnej pomocy na zasadach określonych w ustawie o Policji,

W ramach realizacji strategii planuje się szkolenia dla strażników w zakresie gospodarki odpadami w tym w zakresie zagospodarowania zużytego sprzętu ekлекtycznego i elektronicznego oraz zużytych baterii. Szkolenia dotyczyć powinny przede wszystkim możliwego wpływu na środowisko tego rodzaju odpadów oraz postępowania z tymi odpadami w zakresie zabezpieczania środowiska wodno-gruntowego oraz zdrowia i życia ludzi.

Dodatkowo proponuje się wprowadzenie ekopatrol na terenach newralgicznych pod względem deponowania (podrzucania) odpadów.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska

Inspekcja Ochrony Środowiska powstała na mocy ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2013 r. poz. 686 z późn. zm.). Z dniem 1 stycznia 1999 r., wraz z wejściem w życie reformy administracyjnej kraju, Inspekcja Ochrony Środowiska włączona została w skład służb, inspekcji i straży, zespolonych z wojewodą. Zakres kompetencji organów Inspekcji Ochrony Środowiska regulowany jest przez przepisy szczegółowe szeregu ustaw, z których najważniejsze to:

- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r. poz. 1232 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r. poz. 21 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. 2012 r. Nr 145 z późn. zm.)
- ustawa z 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadach opakowaniowymi (Dz.U. z 2013 r. poz. 888),
- ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i opłacie depozytowej (Dz.U. z 2007 r. Nr 90, poz. 607 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową (Dz. U. z 2014 r. poz. 436),
- ustawa z dnia 29 czerwca 2007 r. o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów (Dz.U. Nr 124, poz. 859 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 o zużyтым sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz.U.z 2013 r. poz. 1155),
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach (Dz. U. Nr 79, poz. 666 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 13 września 1996 r.o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2013, poz. 1399 ze zm.).

Najważniejsze zadania Inspekcji zawarte w art. 2 ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska to:

- kontrola przestrzegania przepisów o ochronie środowiska,
- kontrola przestrzegania decyzji ustalających warunki korzystania ze środowiska oraz przestrzegania zakresu, częstotliwości i sposobu prowadzenia pomiarów wielkości emisji,
- udział w przekazywaniu do użytku obiektów lub instalacji realizowanych jako przedsięwzięcie mogące znacząco

oddziaływać na środowisko,

- kontrola eksploatacji instalacji i urządzeń chroniących środowisko przed zanieczyszczeniem,
- podejmowanie decyzji wstrzymujących działalność prowadzoną z naruszeniem wymagań związanych z ochroną środowiska lub naruszeniem warunków korzystania ze środowiska,
- współdziałanie w zakresie ochrony środowiska z innymi organami kontroli, organami ścigania i wymiaru sprawiedliwości, innymi organami administracji państwowej i organami samorządu terytorialnego oraz obrony cywilnej, a także organizacjami społecznymi,
- współdziałanie w zakresie ochrony środowiska z innymi organami kontrolnymi, organami ścigania i wymiaru sprawiedliwości oraz organami administracji państwowej i rządowej, samorządu terytorialnego i obrony cywilnej, a także organizacjami społecznymi i opiekunami społecznymi,
- opracowywanie i wdrażanie metod analityczno-badawczych i kontrolno-pomiarowych,
- inicjowanie działań tworzących warunki zapobiegania poważnym awariom oraz usuwania ich skutków i przywracania środowiska do stanu właściwego,
- kontrola przestrzegania przepisów o opakowaniach i odpadach opakowaniowych,
- kontrola przestrzegania przepisów o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i opłacie depozytowej,
- kontrola wyrobów wprowadzonych do obrotu, podlegających ocenie zgodności, w zakresie spełniania przez nie zasadniczych wymagań dotyczących ochrony środowiska, określonych w przepisach odrębnych,
- wykonywanie zadań określonych w ustawie z dnia 29 czerwca 2007 r. o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów,
- kontrola przestrzegania przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym.

Wojewoda przy pomocy wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska jako kierownika wojewódzkiej inspekcji ochrony środowiska wykonuje zadania Inspekcji Ochrony Środowiska.

Na podstawie ustaleń kontroli Lubelski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska może:

- wydać zarządzenie pokontrolne,
- wydać decyzję administracyjną, w tym decyzję o wymierzeniu administracyjnej kary pieniężnej,
- zażądać przeprowadzenia postępowania słuźbowego wobec osób winnych uchybień,
- wstrzymać w trakcie kontroli działalność powodującą naruszenie wymagań ochrony środowiska lub na wniosek podmiotu korzystającego ze środowiska wyznaczyć termin usunięcia naruszeń,
- wstrzymać oddanie do użytku obiektu budowlanego, nie spełniającego wymagań ochrony środowiska,
- wystąpić do właściwego organu z wnioskiem o wszczęcie postępowania administracyjnego,
- skierować do organów ścigania lub do sądu zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia.

Zgodnie z ustawą - Prawo ochrony środowiska, wojewódzki inspektor ochrony środowiska wymierza, w drodze decyzji, administracyjne kary pieniężne m. in. za: naruszenie warunków decyzji określającej miejsce i sposób magazynowania odpadów, wymaganych przepisami ustawy o odpadach, co do rodzaju i sposobów składowania odpadów.

Oprócz możliwości wymierzania kar w drodze decyzji administracyjnej, inspektor Inspekcji Ochrony Środowiska jest uprawniony do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego za cały szereg wykroczeń przeciwko środowisku i jego ochronie. Szczegółowy wykaz wykroczeń objętych uprawnieniami tej Inspekcji znajduje się w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 13 września 2002 r. w sprawie nadania inspektorom Inspekcji Ochrony Środowiska uprawnień do

nakładania grzywny w drodze mandatu karnego (Dz.U. Nr 151, poz. 1253 z późn. zm.).

W zakresie realizacji przedmiotowej strategii działania WIOŚ w Lublinie dotyczą przede wszystkim:

- kontroli przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie zbierania, transportu i przetwarzania odpadów zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz zużytych baterii,
- kontroli wprowadzających sprzęt elektryczny i elektroniczny oraz baterie i akumulatory w zakresie przestrzegania przepisów w zakresie opłaty produktowej i depozytowej oraz w zakresie odbioru zużytego sprzętu „na wymianę”.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Lublinie

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Lublinie jest instytucją, która odpowiada za realizację polityki ochrony środowiska w zakresie: zarządzania ochroną przyrody, w tym m.in. obszarami Natura 2000, kontroli procesu inwestycyjnego. Realizuje także zadania dotyczące zapobiegania i naprawy szkód w środowisku. Odpowiada za zarządzanie informacją o środowisku.

Pracą Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie kieruje Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie, który jest powoływany przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie realizuje zadania dotyczące polityki ochrony środowiska w zakresie zarządzania ochroną przyrody, kontroli procesu inwestycyjnego oraz przekazywania informacji o środowisku na obszarze województwa lubelskiego oraz wydaje w zakresie swoich kompetencji akty prawa miejscowego w postaci zarządzeń.

RDOŚ powstał na mocy ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Podstawowe zadania Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska to m. in. współudział w realizacji polityki ochrony środowiska w zakresie ochrony przyrody i kontroli procesu inwestycyjnego, w tym: strategicznych ocen oddziaływania na środowisko i przeprowadzanie ocen oddziaływania przedsięwzięć na środowisko lub udział w tych ocenach.

RDOŚ jest stroną w postępowaniu w zakresie szkód w środowisku na podstawie Ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 roku o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. z 2014, poz. 1789 z późn. zm.). W związku z tym, że elektro odpady oraz zużyte baterie stanowią w znacznej części odpady niebezpieczne powodujące możliwość powstania szkody w środowisku zgłaszamy bezpośrednie zagrożenie szkodą w środowisku i ewentualne wystąpienie szkody w środowisku.

W zakresie realizacji zapisów przedmiotowej strategii działania RDOŚ w Lublinie odnoszą się przede wszystkim do:

- opiniowania i uzgadniania dokumentów na etapie wydawania przez odpowiednie organy decyzji środowiskowych dla przedsięwzięć związanych z gospodarką elektrośmieciami i zużytymi bateriami,
- rowadzenia postępowań w sprawie powstania szkody w środowisku w wyniku nieodpowiedniej gospodarki odpadami ZSEiE oraz zużytymi bateriami.

Wszystkie jednostki kontrolujące oraz samorząd powinny posiadać system wzajemnego powiadamiania o zgłoszeniach i interwencjach związanych z odpadami ZSEiE i zużytymi bateriami. Pozwoli to na wdrożenie odpowiednich procedur postępowania z tymi odpadami. Procedury te winny zostać opracowane i wdrożone wspólnie przez wszystkich uczestniczących w procesie.

ELEKTROŚMIEĆ ODZYSK
UNIESZKODLIWIENIE
RECYKLING
NATURA BATERIE AKUMULATORY
ZUŻYTY SPRZĘT CZYSTOŚĆ
MONITORING
ODZYSK ELEKTROODPADY
EKOLOGIA SELEKTYWNA ZBIERANIE
ŚRODOWISKO EKOLOGIA
RECYKLING ZAGOSPODAROWANIE
AKUMULATOR RECYKLING
BATERIE CZYSTOŚĆ CZYSTOŚĆ
ELEKTROODPADY
ODPOWIEDZIALNOŚĆ
RECYKLING EKOLOGIA

8.

**Monitorowanie (ewaluacja)
strategii - proponowane
wskaźniki realizacji
programu działań**

RECYKLING

ODZYSK ZUŻYTY SPRZĘT

NATURA BATERIE

ŚRODOWISKO

KUMULATORY
CZYSTOŚĆ ODZYSK
ELEKTROŚMIEĆ
UNIESZKODLIWIENIE
RECYKLING
NATURA BATERIE
ZUŻYTY SPRZĘT CZYSTOŚĆ
MONITORING
ODZYSK ELEKTROODPA
EKOLOGIA SELEKTYWNA ZBI
ŚRODOWISKO EKOLO
RECYKLING ZAGOSPODAROWANIE
AKUMULATOR RECYKLING
BATERIE CZYSTOŚĆ CZYSTOŚĆ
ELEKTROODPA
ODPOWIEDZIALNOŚĆ
RECYKLING EKOLOGIA

8. Monitorowanie (ewaluacja) strategii – proponowane wskaźniki realizacji programu działań.

Efektywne osiągnięcie celów możliwe jest dzięki wykorzystaniu instrumentów instytucjonalnych (budowa szeroko rozumianego partnerstwa), programowych (plany inwestycyjne) i finansowych (środki finansowe z różnych źródeł). Na proces realizacji strategii składa się system monitorowania określonych celów i zadań oraz ocena uzyskanych efektów pod względem społecznym, gospodarczym i środowiskowym. Realizacja założeń strategii przynieść powinna pozytywne rezultaty projektowane na etapie jej opracowania. Może się jednak zdarzyć, że uzyskane efekty będą mniej korzystne, dlatego też monitoring jest niezbędnym narzędziem wdrażania każdej strategii. Określa ona jakie zmiany zaszły w wyniku jej realizacji i jakie korekty należy poczynić, aby strategia była realizowana konsekwentnie, sprawnie i zgodnie z założeniami. Monitoring pełni więc rolę nadzorującą i korygującą, bowiem realizacja strategii jest zadaniem ciągłym. Monitoring zakłada analizę i ocenę wskaźników oraz danych statystycznych, a także opinii i odczuć ludności poprzez badanie opinii publicznej. Jest on również procesem zbierania i analizowania ilościowych i jakościowych informacji na temat wdrażanych projektów i zapisów zawartych w strategii w aspekcie finansowym i rzeczowym.

Monitorowanie realizacji „Strategii...” powinno odbywać się na następujących płaszczyznach:

- cele i kierunki działań,
- zaplanowane do realizacji działania pozainwestycyjne i inwestycyjne w zakresie realizowanego na terenie Lublina Wariantu 2 gospodarowania odpadami ZSEiE.

Monitorowanie celów kierunków działań opiera się na realizacji następujących zadań:

- gromadzenie informacji na temat stopnia osiągnięcia celu strategicznego i celów operacyjnych a także zaplanowanych kierunków działań,
- ocenę osiągniętych rezultatów oraz określenie stopnia wykonania założonych celów i działań,
- analizy przyczyn występowania rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami a osiągniętymi rezultatami,
- przygotowania cyklicznych raportów z monitorowania i oceny

Wskaźniki realizacji strategii muszą być ściśle powiązane z działaniami przyjętymi w Planie strategicznym. Realizacja Strategii zgodnie ze scenariuszem 2 będzie wymagała okresowego (raz na rok) ewaluowania Strategii przy pomocy następujących wskaźników.

1. Masa zebranych i oddanych do przetworzenia ZSEiE.
2. Liczba zakupionych pojemników do zbierania ZSEiE dla wsparcia systemu.
3. Liczba przeprowadzonych kampanii edukacyjno-informacyjnych.
4. Liczba rozdanych ulotek w ramach edukacji ekologicznej.
5. Liczba szkół, która wzięła udział w programie edukacyjnym.
6. Liczba firm zbierających odpady ZSEE i przekazująca odpady do systemu miasta Lublin.

ELEKTROŚMIEĆ
ODZYSK
UNIESZKODLIWIENIE
RECYKLING
NATURA BATERIE AKUMULATORY
ZUŻYTY SPRZĘT
MONITORING CZYSTOŚĆ
ODZYSK ELEKTROODPADY
EKOLOGIA SELEKTYWNA ZBIÓRKA
ŚRODOWISKO EKOLOGIA
RECYKLING ZAGOSPODAROWANIE
AKUMULATOR RECYKLING
BATERIE CZYSTOŚĆ
ELEKTROODPADY
ODPOWIEDZIALNOŚĆ
RECYKLING EKOLOGIA

9.

Podsumowanie

RECYKLING

ODZYSK ZUŻYTY SPRZĘT

NATURA BATERIE

ŚRODOWISKO

9. Podsumowanie.

Strategiczne planowanie działań w zakresie zagospodarowywania ZSEiE w oparciu o wnikliwą analizę obecnego systemu jest konieczne dla spełnienia celu jakim jest zebranie co najmniej 4 kg ZSEiE na mieszkańca Lublina. Wskaźnik ten został mimo wielu problemów uzyskany w Polsce w 2014 roku. Wydaje się, że wdrożenie strategii w oparciu o scenariusz 2 zakładający zbieranie odpadów do pojemników rozlokowanych w wielu punktach w mieście będzie sprzyjał zwiększeniu ilości zbieranego ZSEiE.

Strategia została opracowana w oparciu a następujące materiały:

1. Dyrektywa 2002/96/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 stycznia 2003 r. w sprawie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (Waste of Electrical and Electronic Equipment – WEEE) (Dz. Urz. UE. L 37/24, z 13.2.2003).
2. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/19/UE z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (WEEE) (Dz. Urz. UE L 197/38 z 24.07.2012 r.).
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. z 2005 r., Nr 180, poz. 1495).
4. Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o zmianie ustawy o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2008 r., Nr 223, poz. 1464).
5. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 31 grudnia 2010 r. w sprawie minimalnych rocznych poziomów zbierania zużytego sprzętu (Dz.U. 2011 nr 3 poz. 5).
6. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 25 stycznia 2006 r. w sprawie szczegółowych stawek opłat produktowych dla sprzętu (Dz. U. z 2006 r., Nr 19, poz. 152).
7. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 czerwca 2009 r. w sprawie sposobów obliczania poziomów odzysku i recyklingu zużytego sprzętu (Dz.U. 2009 nr 99 poz. 837).
8. www.elektroeko.pl
9. www.auraeko.pl.
10. www.drop.pl
11. www.gios.gov.pl
12. www.mos.gov.pl
13. www.rzseie.gios.gov.pl/
14. Vincenzo Torretta I inni, Management of waste electrical and electronic equipment in two EU countries: A comparison, Waste Management 33 (2013) 117-122.
15. F.O. Ongondo i inni, How are WEEE doing? A global review of the management of electrical and electronic wastes, Waste Management 31 (2011) 714-730.
16. „Raport o funkcjonowaniu systemu gospodarki zużytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym w 2012 r.”, GIOŚ, Warszawa, czerwiec 2013 r..
17. „Raport o funkcjonowaniu systemu gospodarki zużytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym w 2011 r.”, GIOŚ, Warszawa, czerwiec 2012 r..
18. Instytut badań nad gospodarką rynkową, Funkcjonowanie i nieprawidłowości w systemie zarządzania zużytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym (ZSEE) w Polsce. Raport wykonany na zlecenie Multi Communications Sp. z o.o., Warszawa, marzec 2010.
19. Instytut Mechanizacji Budownictwa i Górnictwa Skalnego, Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny. Aspekty funkcjonowania systemu zagospodarowywania ZSEE w Polsce i innych krajach europejskich oraz wybrane technologie przetwarzania odpadów

- elektrycznych i elektronicznych, Warszawa 2011, ISBN 978-83-86040-17-9.
20. Robert Wawrzonek, Praktyczne aspekty funkcjonowania systemu gospodarowania użytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym, Warszawa, sierpień 2009 ELEKTROEKO.
 21. Ministerstwo Środowiska, Projekt założeń projektu ustawy o użytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym, Warszawa, dnia 4 stycznia 2013 r.
 22. Raport z Konferencji „Elektroodpady w mieście” na temat systemu zarządzania odpadami elektronicznymi i elektrycznymi zorganizowanej w ramach projektu, Lubin 2013.
 23. Mariusz Gwozda, Utworzenie miejskiego systemu zagospodarowania elektrośmieci we Lwowie na podstawie doświadczeń Miasta Lublin – badania ankietowe, Raport z badań, Lublin 2013.
 24. Andrzej Marczuk, RAPORT z wykonania badań morfologii odpadów komunalnych w Lublinie, Lublin 2013.
 25. Najważniejsze wydarzenia na rynku użytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (ZSEE) w okresie ostatnich dwunastu miesięcy. Raport wykonany na zlecenie Multi Communications Sp. z o.o. Instytut Badań nad gospodarką rynkową, Warszawa 2010.

